

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, CSÜTÖRTÖK 1923. augusztus 23.

227. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt

TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt

Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lobach-palota)

Iskolastatárium

A hetek óta tartó szorongások keserű ijedtségre torzultak mára. Az utolsó évek alatt megszoktuk már ezt a szorongást és ezt a felelmet: mindig a tanév megkezdéséig tartott az az ijedt bizonytalanság, hogy mi lesz a gyerekeinkkel a jövő tanévre s mindig közvetlenül a tanév megkezdése előtt jelent meg az a rendelet, mely minden évben egy lábbal mélyebbre temette a magyar iskolákat.

A közoktatásügyi miniszteriumnak az a legújabb rendelete, amit mai számában tárt a *Bácsme gyei Napló* az itt élő magyarság nyilvánossága elé, talán a legjobban fájó intézkedés azóta, mióta a magyar tanítás ügye a törvényes intézmények magasságából a végrehajtó hatalom mindenkor keze lőinek diszkrecionárius jogkörébe zuhant. A miniszteri rendelet egy aktának ridegségével zárja be a sombori gimnázium magyar osztályát, tiltja ki a zsidóvallású, magyar ajku tanulókat a magyar osztályokból s teszi meg a sentai magyar gimnáziumot a ghetto középiskolájává.

Az első kérdés az: a legislatio szempontjából lehet-e helyesnek tartani ezt az intézkedést? A középiskolákról szóló törvényjavaslat ott fekszik a parlament előtt, a törvényelőkészítő miniszter a közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben a kormány nevében azt a kötelezettséget vállalta magára, hogy még az ősz folyamán novelláris uton a törvényhozásban fogja rendezni a nemzeti kisebbségek iskolájának kérdését. Amikor a küszöb előtt áll ennek a kérdésnek törvényhozási megoldása, össze lehet-e egyeztetni a helyes kormányzás, a mellétekintet nélküli adminisztráció alapelveivel, hogy rendeleti uton vágjanak elébe a törvényhozás elhatározásának s rendelettel teremtenek kész helyzetet abban a kérdésben, amiben a nemzeti szuverenitás legfőbb szerve: a nemzetgyűlés még nem fejezte ki akaratát. Mi úgy érezzük, a nemzetgyűlés szuverenitásán is csorba esett akkor, amikor hatáskörébe utalt kérdést a végrehajtó hatalom incidentaliter akar megoldani.

De ezen az akademikus sérelmen túl magyar szülők, magyar gyerekek ezreinek husába és vérébe vág ez a rendelet. A közoktatásügyi miniszter kifejezetten a zombori gimnázium magyar osztályait szünteti meg, de a rendeletének végrehajtása, attól féltünk, meg fogja szüntetni a szoboticei és becskereki magyar osztályok egy részét is. Ezek a magyar osztályok tudvalevőleg csak

akkor nyithatók meg, ha a jelentkező tanulók száma egy bizonyos kontingenst kitesz. A magyar ajku tanulók ezt a kontingenst a legtöbb osztályban a zsidó vallású magyar ajku tanulókkal együtt érték el. Ha most a magyar anyanyelvű zsidó vallású tanulókat a zentai gimnáziumba vezénylik, olyan kevés tanulója marad a gimnáziumok egyes magyar osztályainak, hogy megszüntető rendelet nélkül is meg fogják őket szüntetni.

Szeptember elsején nyílnak meg az iskolák s most augusztus végén zárja ki az iskolákból s csoportosítja át a közoktatásügyi miniszter a magyar tanulókat. Most, az iskolai tanév küszöbe előtt idézi föl a közoktatásügyi kormányzat a kétségbeesett szülők s megriadt gyerekek lázas futkórását. Szülők csoportja megy majd egymásután Beogradba, hogy még a tanév első órájában megváltoztassák a szünet utolsó órájának intézkedését. Megkezdődik a helykeresés: a kitiltott zombori gyerekek a három gimnázium városában, a kitiltott zsidó gyerekek

Zentán keresnek ellátást a családknál s helyet az iskola padokban. De erre is csak a jómódu gyerekek képesek s hány szülő gondoskodása nem ereszt elzsenge gyermekét maga mellől. S az ingyenes állami oktatás korszakában mi lesz a szegény gyerekekkel? Hogy tudnak majd a szegény gyerekek iskolába járni, ha otthonukban bezárják előttük az iskola kapukat.

Végeláthatatlan azoknak a fájdalmas problémáknak sorozata, amit ez a rendelet fölvezet. Hiába kérdezzük, hiszen nincs kitől kérdeznünk sem, hogy az állam érdekében áll-e az, ha gyerekek százai iskolavégzetlenek maradnak, ha a szakemberekben még nem gazdag ország elzárja fiai előtt a tudományos pályákra lépést s az elégtelenség keserű érzését keltve, tépi szét a gyerekek álmát s a szülők reménykedéseit. Higgyék el azok, akikben maradt még szikrája a hitnek, az iskolastatárium nemcsak azoknak árt, akiknek tanulni akarását, zsenge pályáját még az elindulás előtt törli kettőbe.

utóbb a *Daily Mail* és a *Morning Post* foglalkozott Radics missziójával.

A községi választások eredménye

A községi választások eredményéről a belügyminiszter szerdán a következő jelentést tette közzé: A radikálisok győztek 1418 községben, a demokraták 515-ben, a földművespárt 83, a pártönkivüliek 71, a dzsemljet 15, a köztársaságiak 5, a kommunisták 1 községben, 71 községből még nem érkezett jelentés.

A szerdai minisztertanács

Beogradból jelentik: A kormány szerdán délután 4 órától fél 9-ig Jankovics Velizár közlekedésügyi miniszter elnöke alatt ülést tartott, amelyről a következő hivatalos kommunikét adta ki a miniszterelnökség kabinetirodája:

A minisztertanács szerda esti ülésén elsősorban különböző reszortkérdéseket tárgyaltak és az egyes minisztériumok számára hiteket hagytak jóvá. Ezután a közlekedésügyi miniszter referátuma alapján a minisztertanács kiegészítette az új tengerhajózási társulat alapítását tárgyában hozott korábbi határozatát. A határozat megállapítja az új részvénytársaság részvénytökéjének nagyságát és azokat a módokat, amelyek mellett a szerb hajózási társulat és a magánhajózási társaságok és személyek az alapításban részt vehetnek. Az alapításban résztvevők ezt a szándékukat október 1-ig tartoznak bejelenteni. Ezenkívül a minisztertanács redukálta a wiesbadeni jugoszláv jóvátételi delegáció tagjainak létszámát. Az ülés többi részén a kormány a Radics István külföldi utazása helyét előlül helyzettel foglalkozott.

A minisztertanács után Vuicsics belügyminiszter kijelentette, hogy a Horvát Köztársasági Parasztpárt ellen megindult eljárás a törvényes uton halad.

A Német Párt elnöke a miniszterelnök helyettesénél

Krafft István dr. a Német Párt elnöke szerdán felkereste Jankovics Velizár miniszterelnök-helyettesét, a kinél ismét érdeklődött Zsombolyának Románia számára való átengedése felől. Jankovics miniszter kijelentette, hogy az erről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak és Zsombolya elcserelésének kérdése még nem aktuális, mert a S. H. S. királyság és Románia közötti határrendezés ügye még nem nyert elintéztést. Egyébként ő, mint a miniszterelnök helyettese, ebben a kérdésben nem akar határozatot hozni, hanem Pasic miniszterelnök hazatéréséig a régi helyzet változatlanul fog maradni.

A tanácskozás után a *Bácsme gyei Napló* munkatársának alkalma volt dr. Krafft Istvánnal beszélni, aki kijelentette, hogy a sajtóban a Német Pártnak a kormányba való belépéséről megjelent híreknek semmi alapjuk sincs. Krafft dr. kijelentése szerint a Német Pártnak semmit sem tudnak arról, hogy a kormány nyal ilyen tárgyalások folytak volna.

Az őszre új országos választások kiírását várják

A községi választások eredménye változásokat idéz elő a belpolitikában — A klerikálisok és muzulmánok tárgyalásai Radics külföldi akciójáról

A politikai érdeklődés középpontja — mint Beogradból jelentik — még mindig a községi választások által teremtett helyzet. A közvélemény nagy érdeklődéssel várja, hogy a kormány miképpen fogja a választási győzelem konzekvenciáit a gyakorlatban keresztülvinni.

A *Bácsme gyei Napló* beogradi munkatársának szerdán alkalma volt egy a kormánytól független politikussal beszélni erről a kérdésről, akinek véleménye súlyosan esik a latba és így nyilatkozata érdeklődésre tarthat számot. Informátorunk szerint

a radikálistáknak a községi választásokon aratott győzelme mélyreható változást idézhet elő az egész belpolitikában,

mert a radikálistáknak önértékét lényegesen megerősíti. A községi választásokon beigazolódott — mondotta informátorunk — hogy a szerb nép többsége a radikálistáknak mögött áll, úgy, hogy ez a kormánynak reményt nyújt a parlament helyzetének megerősítésére.

— Ugyanis, ha a kormány új választásokat írna ki, — folytatta informátorunk — ez a radikálistáknak véleménye szerint megerősítene a radikális kormány parlamenti helyzetét. Egyáltalán nincs kizárva, hogy a kormány le is fogja vonni ezt a konzekvenciát és

könnyen lehetséges, hogy őszre új választásokat írják ki

a budget-vita gyors befejezése után. A radikálisok erre az esetre 130 mandátumra számítanak a legközelebbi választásokon, ami — tekintettel a horvátok passzivitására — abszolút parlamenti többséget jelentene a kisebb parlamenti csoportok támogatása nélkül is. Kapóra jön a kormány Radics külföldi utazása is, mert a radikálistáknak remélik, hogy ezt a körülményt a Radics-párt választói előtt kedvezően lehetne felhasználni. A kormányban azonban az se volna kellemetlen, ha Radics megtartaná eddigi pozícióját, mert a Radics-párt absztinenciája mellett a parlament így is munkaképes lenne. Az új választásoknak ez a várt eredménye természetesen egészen új helyzetet teremtene, mert a kormány a kis parlamenti csoportoktól is függetlenül megát.

A klerikálisok és a Spahopárt tárgyalásai Radics akciójáról

A Novosti értesülése szerint Ljubljánban és Sarajevóban a Spahopárt és klerikálisok között tanácskozások folynak arról, hogy Radics külföldre való távozása után milyen álláspontra helyezkedjenek. Általában az a vélemény uralkodik mindkét pártban, hogy ebben a kérdésben nem kell elsietni a dolgot, hanem be kell várni, míg Radics akciójának eredménye kialakul.

Radics külföldi utjáról az angol sajtó továbbra is hoz cikkeket. Leg-

A jégkárbiztosítás államosítása

Törvény a kötelező jégkárbiztosításról

A szerdai hivatalos lap közli a jégkárbiztosítás államosításáról és a kötelező jégkárbiztosításról szóló törvényt.

A törvény kimondja, hogy a jégkár elleni biztosítás kötelező mindennemű gabonafélére, kölesre, dohányra, répára (kukorépra és takarmányrépra), kenderre, lenre, kerti veteményekre, szőlőre, gyümölcsre és olajmagvakra.

A törvény úgy intézkedik, hogy a jégkár-beeséseket külön erre a célra alakított bizottság végezze, amely azt s meg fogja állapítani, hogy minden egyes termés hektáronként milyen díjtételt fizet.

A törvény jelenleg a következő kárösszegeket állapítja meg hektáronként: Zab, árpa és köles 500 dinár minden hektár után. Buza, rozs 700 dinár. Tengeri 800 dinár. Kender és len 1200 dinár. Gyümölcs 1200 dinár. Cukor- és takarmányrépa 1500 dinár. Szőlő 1500 dinár. Dohány 2000 dinár. Kerti vetemények és olajmagvak 2500 dinár.

Azután a törvény az eljárási módokat állapítja meg.

A törvény a hivatalos lapban történt közzétételével lépett életbe.

Radics külföldi akciója a bunyevác-sokác párt előtt

Várakozó álláspontot foglal el a párt

A föderalista blokkal szoros szövetségben levő suboticei bunyevác-sokác pártot készületlenül érte Radics István külföldi utazásának és a külföldi diplomáciai akciónak a híre. A bunyevác-sokác párt, amely az utóbbi időben meglehetősen jól volt informálva a blokk politikájáról, a Radics elutazását követő első napokban teljesen tájékozatlan volt Radics utazásának célját illetően. Ez a bizonytalan helyzet meglehetősen nyugtalanságot keltett a pártban.

A horvát köztársasági parasztpárt főbizottságának ismeretes határozata után a bunyevác-sokác párt is új helyzetbe került, mivel a pártnak is színt kell vallania, hogy helyesli-e Radics külföldi akcióját vagy sem. A párt vezetői erre a kérdésre ma még nem hajlandók válaszolni. Beavatott forrásból szerzett információk szerint a horvát parasztszervező külföldi útja azonban már foglalkoztatta a bunyevác-sokác párt vezetőségét.

Ebben az ügyben többször tanácskozott a pártvezetés a legutolsó napokban, azonban állástoglalásra eddig még nem került a sor. A párt nagyrésze ugyanis nem helyesli Radics elutazását és a horvát köztársasági parasztpárt diplomáciai akcióját. Azok viszont, akik hajlandók a blokk bármilyen irányu lépését követni, nem mernek még ebben a kérdésben végleg állást foglalni, mert maguk sincsenek tisztában a sokat vitatott diplomáciai akció tulajdonképpeni céljával.

A bunyevác-sokác párt állásfoglalását ebben a kérdésben megnehezíti az is, hogy sokan vannak a pártban azon a véleményen, hogy ha még érzelmi alapon helyesnek is tartanák Radicsék politikáját, nem tartják észszerűnek, hogy a bunyevác-sokác párt is magáévá tegye ezt a politikát. Rámutatnak arra, hogy a horvátok, szlovének és a muzulmánok zárt és nagy tömegeikkel sokkal inkább bocsátkozhatnak ilyen kockázatos politikába, mint a bunyevácok, akik számbeli is gyengébbek és elszórtan élnek.

A párt állásfoglalását mindenestre erősen befolyásolni fogja a klerikálpárt határozata. A klerikálpárt eddig ugyanis nem foglalkozott még Radics külföldi útjával. A horvát köztársasági parasztpárt főbizottságának hétfő délutáni ülésén,

amelyen Radics külföldi ténykedéseit jóváhagyták, csak a muzulmán Spaho-párt képviseltette magát. A blokk pártjai a napokban fognak közös értekezletet tartani és a bunyevác-sokác párt várja a klerikálsoknak ezen az értekezleten kialakuló állástoglalását. Bizonyára ehhez fog igazodni a bunyevácok állástoglalása is.

A topolai megbizhatatlan magyarok

A radikális-párt elnöke a magyarok ellen

Topola községnek most politikai szenzációja van. A belügyminiszter rendelettel új képviselőtestületet nevezett ki Topolára. A képviselőtestület kinevezését előzetes tárgyalások előzték meg. Megállapodtak e tárgyalások során, hogy valamennyi Topolán lakó szlávot, aki a törvényes kellekkel rendelkezik, kinevezeték a községi képviselőtestületbe.

Topolán összesen kilenc ilyen szláv polgárt találtak, aki harmincadik életévét betöltötte s két év óta a községben lakik. A belügyminiszter mind a kilenc topolai szlávot ki is nevezte, míg a képviselőtestület többi tagjait magyarokat nevezett ki.

A topolai radikális-párt elnökének Nenadovics Dusán-nak, akit szintén kineveztek, nem tetszett az, hogy a topolai magyarok egy része is bekerült a képviselőtestületbe, hogy egy nagyobb részben magyar lakta község egy-két magyar polgára is él azzal a lehetőséggel, hogy abban a nagyvon szűkreszabott hatáskörben, amely a községi képviselőtestületet megilleti, véleményt mondjon.

Nenadovics Dusán a legrégebbi idő óta Topolán lakó szláv. Ő még a háború alatt költözött Topolára. A fia, abban az időben, amikor még nem találtak súlyos nemzeti veszedelmet abban, ha nem az uralkodó nemzetiséghez tartozó is hivatalt kap, tisztviselője volt Topola községnek, s ezen a réven telepedett meg Topolán Nenadovics Dusán is, akit az ottani radikális-párt elnökké választott.

Nenadovics megtagadta az új képviselőtestületi tagok részére előírt eskü letételét. A községi képviselő

községi képviselőtestület ülésén is azzal indokolta, hogy az új képviselőtestületben kevés a szerb, a kinevezett szláv képviselőtestületi tagok közül ő dr. Nepokoj Rudolf járásbíró és Dobrijevic Pál dobrovoljácot nem tartja szerbnek, mert ezek nem pravoszlávok, hanem római katolikusok. A magyar képviselőtestületi tagokat megbizhatatlan, államellenes elemeknek tartja, akiknek működéséért való felelősségben nem kíván osztozni. Kijelentette azt is, hogy a képviselőtestület összeállítása miatt panaszt tett a belügyminiszternél, mert azt kívánja, hogy a képviselőtestületi tagok egy harmadrésze szerb nemzetiségű legyen.

Fel kell jegyezni, hogy úgy Matkovics Béla topolai jegyző, mint Nepokoj járásbíró és Markovics Nikola volt főszolgabíró élesen szembeszálltak Nenadovics Dusán türelmetlen és a nemzetiségi és vallási egyenlőséget sértő felfogásával. Különösen Markovics Nikola hangoztatta, hogy a topolai magyarok s a magyar-párti vezetők megbizhatósága vitán felül áll.

A képviselőtestületi gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy Nenadovics állásfoglalását elítéli s őt a képviselők sorából kizárja. A topolai radikális-párt pedig Arsenovics István indítványára Nenadovicsnak bizalmatlanságot szavazott, s őt a radikális-párt elnöki tisztére méltatlannak mondotta ki.

A topolai incidens nem nagy jelentőségű s a községi képviselőtestület s a helyi radikális-párt határozatával megnyugtatólag el is volna intézve, ha csak a radikális-párti belügymi-

nister nem csatlakozik Nenadovics álláspontjához. Egyik jele ez és bizonyosság amellet, hogy a szerbek és magyarok közti békés munkát mindig azok az ultraszlávok zavarják meg, akik a magyar uralom alatt s hatalom hűséges kiszolgálói voltak s utólag fedezték fel engesztelhetetlen szláv voltukat. Valami nem látható titkos szövetség van ezek között, hogy egymást támogatják, nehogy multukat számon lehessen kérni. S a vajdasági magyarság szavát az ilyen Nenadovics Dusánok tolmácsolják a szerbek előtt, akiknek anyagi érdekeik fűződnek ahhoz, hogy ne érte meg egymást szerb és magyar.

Közygűlés Zentán

Rendkívüli segélyt kapnak
a városi alkalmazottak

Sentáról jelentik: A város kiszélesített tanácsa szerdán közgyűlést tartott, amelyen az új városi képviselők Knezevic Milán polgármester kezébe letették az esküt. Az eskütétel után az interpellációk következtek, amelynek során először Novosel János szólalt föl, aki a vasuti összekötő hid javítását sürgette. A polgármester kijelentette, hogy a hidat havonta rendszeres vizsgálatnak vetik alá és megállapítást nyert, hogy a hid a közlekedésre alkalmas. Bejelentette, hogy a város által felajánlott háromszáz ezer dinárt a hid festésére beküldte a suboticei vasutigazgatósághoz, amely már megtartotta az árlejtést.

Schramm Nándor fölemlítette, hogy a polgármester székfoglaló beszédében kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy a városi pótdát 100 százalékkal leszállítja. Kérdi, hogy a város vezetősége a leszállítást mért nem hajtotta eddig végre. Vargis Szlavko városi főszámvevő válaszul kijelentette, hogy mihelyt a város az ucca kövezésekkel rendben lesz, a pótdát leszállítását azonnal megkezdi.

A közgyűlésre beterjesztették a városi alkalmazottak kérvényét, amelyben

nem ismerheted a jövődet, iparkodjál legalább a multaddal megismerkedni.

*

Azokat a látogatóidat, akik szegény sorsban vannak, a legegyszerűbb butorzatú szobádban fogadd, — nem kevésbébecsülésből, de azért, hogy kellemetlen érzést ne költés bennük, ha a nálad látott jólét a nyomoruságukra emlékeztetné őket.

*

Ha jó üzletet csinálsz, ne dicsekedjél vele, mert irigyelni fognak, — ha rosszul jársz, ne panaszkodjál, mert lesajnálnak.

*

Jól teszed, ha bizol a Gondviselésben, de azért az önmagadhoz való bizodalmodat se veszítsd el egészen.

*

Szeresd az embereket! Ők ezt nem érdemlik meg, de talán megérdemled te. Mert szeretni és szeretni tudni már magában is jutalom és nagy szerencse.

*

Ha kedvetlen vagy, ne resteljed tanulmányozni magad, hogy e hangulatodat mi idézhette elő. Lehet, arra fogsz rájönni, hogy nincs is oka.

*

Ha belépsz egy társaságba vagy fölvetted magad egy klubba, senki se fogja kérdezni tőled, hogy jártál-e Rómában vagy olvastad-e Bergsont, hanem azt, hogy tudsz-e bridge-ezni vagy szoktál-e bakkozni. Tehát: tanulj meg kártyázni!

*

Az alantasaiddal ne éreztesd, hogy fölöttük állasz; egyenrangualkal ugy bánj, mint ha a feljebbva-

lód lennének; magasabbranguakkal szemben ugy viselkedjél, ahogy ők kívánják.

*

Ne érdeklődjél soha aziránt, hogy mit beszélnek rólad, amikor nem vagy jelen. Mert akik legjobban szeretnek, azok se emlegetnek ilyenkor olyan hangon, amely tetszhetne neked. Hát még azok, akik nem szeretnek!

*

Óvakodjál azoktól, akik mindenkiről rosszat beszélnek, de azokban se bizzál, akik senkiről se mondanak rosszat.

*

Ha az eső esik, magad föléd tartsd az ernyőt.

*

Ha gyenge vagy, iparkodjál legalább annyira erősnek látszani, hogy ne vegyék észre, mennyire vagy gyenge. Mert ha észreveszik, akkor el vagy veszve. A tömegkommisszár az oka, hogy az emberek (akiket tudvalevőleg nem Nubia párduca szült) gyávák s a gyöngék ellen törnek. A bennük lappangó vadállattermesztet hozza magával, hogy valakit bántaniok kell, s a gyávaságuk, hogy a gyengéket bántásák.

*

Az emberekkel mindig arról kell beszélned, amit jobban tudnak mint te, lehetőleg mindenkivel a szakmájáról vagy a kedvelt témáiról. Így aztán ők viszik a szót, s rólad azt fogják mondani, hogy pompásan tudsz csevegni s hogy igen jól lehet veled mulatni.

*

Szeresd a nőket, de vigyázz, hogy ők ne nagyon szeressenek téged.

Apai tanácsok

Irtá: Baedeker

Az adósságaidat fizess pontosan, de ne számíts arra, hogy a követeléseid is pontosan fognak befolyjni.

*

Igéreteknek ne higyi, de a magadéit váltsd be.

*

Az olyan társaságot, ahol a távollévőket szidják, kerüld, mert — nem lehetsz ott mindig.

*

Tegy úgy mint ha szeretnél mindenkit és úgy viselkedjél, mint ha szeretne mindenki.

*

Jobban szeresd magad mint a felebarátodat.

*

Ugy beszélj minden nőről, mint imádója, és minden férfiről, mint ha a legjobb barátja volnál, — s hosszú életű leszel a társaságban.

*

Ha kölcsön veszel valamit, tartsd jól az emlékezetedben; ha adsz valamit kölcsön, felejtse el azonnal. A tartozásra nem a hitelezőnek kell emlékezni, hanem az adósnak.

*

Ha rosszkedvű vagy, ne menj társaságba. De ha rosszkedvűekkel találkozol, iparkodjál fölvidítani őket. Talán akadsz te is olyan jólelkűre, aki a rossz hangulatodat eloszlatja.

*

A legbölcsebb gondolatot is hallgassd el, ha olyan társaságban vagy, ahol nincsen tekintélyed, — a legnagyobb számárságot is bátran kimondhatod olyan emberek közt, a kiknek imponálsz.

*

Vezess rendes naplót. Ha már

rendkívüli segélyként két havi fizetésük kifizetését kéri. A javaslatot a közgyűlés 33 szavazattal 18 ellen elfogadta. Jóváhagyta a közgyűlés a városnak azt az intézkedését is, hogy a sentai iskolákba járó bányai tanulóknak a hidvámtól elengedte.

Rövid vita után megengedték, hogy a tornyospusztaiak hetenként egyszer — keddi napon — hetipiacot tarthassanak, de csak azzal a feltétellel, hogy a hetipiacon csakis sentai kereskedők és iparosok árulhatnak.

Összeült a magyar nemzetgyűlés

Csütörtökön tárgyalják Lendvai-Lehner mentelmi ügyét

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés tiznapos szünet után szerdán tartotta első ülését. Az elnöki megnyitás után bemutatta az amerikai követség köszönőlevelét Harding halálakor kifejezett részvételt.

Az adóvalorizációs javaslatot a nemzetgyűlés részletes vita után másodszori olvasásban is elfogadta, mely után a kereskedelemügyi miniszter benyújtotta az építkezési törvényjavaslatot. Zsilinszky Endre a vita folyamán élesen támadta a javaslatot, mert szerinte az építkezési kölcsönt a kormány a nagybankoktól fogja megszerezni, amely lényegében azt jelenti, hogy a kormány a bankoknak épít palotákat.

Zsilinszky beszéde után az elnök napirendi indítványt tett, amellyel szemben Rassay azt indítványozta, hogy Lendvai-Lehner István mentelmi ügyét tűzzék a csütörtöki ülés napirendjére. Daruváry a kormány nevében Rassay indítványával kapcsolatban kijelentette, hogy nem ellenzi azt, hogy a nemzetgyűlés csütörtöki ülésén tárgyalja le Lendvai-Lehner István mentelmi ügyét, mint a napirend utolsó pontját. Utána Östör József interpellált az *ágtalvi várműrség tulkapátsái és jogosulatlan legyverhasználatára* tárgyában. A pénzügyminiszter válaszában szigorú vizsgálatot ígért.

Benes és Mussolini

a magyar kölcsönről is tárgyalnak

Diplomáciai körökben nagy várakozással tekintenek Benes dr. csehszlovák külügyminiszternek Mussolini olasz miniszterelnökkel való találkozására. Prágát jelentés szerint Benes augusztus végén, valószínűleg 26-án érkezik Rómába, ahol első ízben fog a fascista-vezérrel találkozni. Kétségtelen, hogy a két államférfi találkozását a népszövetség küszöbön álló ülése teszi szükségessé.

Benes elsősorban a magyar kérdéssel tárgyal Mussolinival, mert a magyar kölcsön ügyében valószínűleg már a népszövetség legközelebbi ülése dönt. A sinajai értekezlet határozata után

valószínűnek tartják, hogy a kisan-tant és Magyarország között javulni fog a viszony és

különösen magyar részről remélik, hogy a népszövetség ülésén a kisan-tant államát is meg fogják szavazni a magyar zálogjogok felligszítését és Ausztria példájára lehetővé fogják tenni Magyarország gazdasági szanalását.

A római találkozásokon Benes egyúttal tárgyalni fog Mussolinival minden a kisan-tantot érintő kérdéssel, elsősorban a jugoszláv-olasz viszonyról és Fiume kérdéséről és valószínű, hogy a tárgyalások siettetni fogják a még fennálló ellentétek kiküszöbölését. Nagy szerepet fog játszani a megbeszélésen Trieszt kérdése is, mert Csehszlovákiát fontos gazdasági érdekek fűzik Trieszthez. Benesnek Bethlen magyar minisz-

terelnökkel való találkozására valószínűleg csak a népszövetség ülése után fog megtörténni Genében, mivel a magyar kormány a találkozás helyéül semmiesetre sem akarta Prágát elfogadni. A magyar miniszterelnöknek a csehszlovák külügy-

Spanyolország csapaterősítéseket küld Melilába

Sürgösen behívták a szabadságolt tiszteket

Madridból jelentik: Az összes szabadságolt tiszteket haladéktalanul be kellett vonulniok. A hadügyi államtitkár kijelentette, hogy Marokkóban folytatják a hadműveleteket. Weyler tábornok, vezérkari főnök Melilából visszaérkezett Madridba. Valamennyi helyőrség köteles a marokkói csapatok kiegészítésére csapaterősítéseket küldeni.

A miniszterelnök rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, amelyben az előterjesztett intézkedéseket azzal a megokolással hagyták jóvá, hogy a helyzet a melilai zónában rendkívüli intézkedéseket követel. A belügyminiszter ki-

miniszterrel való találkozására első sorban a magyar kölcsön szempontjából bir fontossággal, bár lehet, hogy még a találkozás előtt megtörténik már ebben a kérdésben a döntés a népszövetség szeptemberi ülés-zakán.

jelentette, hogy a helyzet Marokkóban a kormány egész figyelmét igénybe veszi. Martinez Anido tábornok helyébe Echague tábornokot nevezték ki Melila ideiglenes parancsnokává.

A keddi éjszakai rendkívüli minisztertanácsban a hadügyminiszter bejelentette, hogy a felkelők a spanyol csapatokat megverték. A spanyolok több mint száz halottat vesztek, a felkelők ezenkívül egy géppuskás és egy utászszázadot elváltak a főhadserégtől. A két század szombat óta kétségbeesett harcban áll a marokkóiakkal, akik élet-halál harcot folytatnak a spanyolok ellen.

A vajdasági katolikus egyház ügyei a zagrebi püspöki zsinat előtt

Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor ismerteti a vajdasági katolikusok sérelmeit

A zagrebi eucharisztikus kongresszussal egyidőben hétfőn kezdődött Zagrebban a jugoszláv katolikus püspökök zsinata, amelyen az ország tizenhat római katolikus püspöke és hat püspöki jogkörrel felruházott apostoli adminisztrátora vesz részt.

Budanovics Lajos subotici apostoli adminisztrátor titkára, Szkendrovics Antal káplán kíséretében vasárnap utazott a zsinatra, amelyen Pellegrinetti, beogradi pápai nuncius elnököl. A zsinat a zagrebi eucharisztikus kongresszussal párhuzamosan ülésezik. A tanácskozások tárgyát a jugoszláv katolikus egyházak adminisztratív, caritativ és iskolai ügyeire vonatkozó ügyei és sérelmei képezik. A tárgysorozat nagy fontosságára való tekintettel a zsinaton résztvesz a kormány képviselőjében Janjics Voja dr. vallásügyi miniszter és dr. Lanovics, a vallásügyi minisztérium katolikus osztályának főnöke is, hogy a püspöki zsinattal együttes tanácskozásokon átvegyék azokat a memorandumokat is, amelyeket a jugoszláv katolikus egyházak sérelmeik ügyében a kormányhoz felterjesztettek, egyben pedig a legsürgősebb kérdéseket már a zsinaton elintézzék.

A zsinat a vajdasági katolikus egyházakat közvetlenül is érdekli, mert itt kerül tárgyalásra a pápai nunciusnak az memoranduma, melyet a vajdasági katolikus egyházak sérelmeiről a kormánynak a múlt hónapban betérjesztett. E kérdés előadásával a püspöki zsinat Budanovics Lajos subotici apostoli adminisztrátort bízta meg.

A jugoszláv püspökök zsinata péntekig ülésezik Zagrebban és a zárülés után Pellegrinetti nuncius vezetésével testületileg Ljubljanába utazik, ahol a zsinat tagjai résztvesznek az öt napig tartó katolikus kongresszuson.

A ljubljana katolikus kongresszuson a program szerint augusztus 25-ikén a katolikus főiskolák középiskolák, kongregációk, női- és fiuinternátusok, valamint a keresztény szocialista munkások tartják ülésüket, 26-ikán a pápai nuncius a püspökök segédletével ünnepi istentiszteletet celebrál és annak keretében a jugoszláv római katolikus egyház hűségnyilatkozatot tesz XV. Benedek pápának és Sándor királynak.

Az istentisztelet után megkezdődnek a tanácskozások a katolikus

hívó önérzete és szerencsése» vitával. Ugyanaznap délután a vallási és kegyeleti testületek tartják gyűlésüket. 27-ikén az egyház és iskola egymáshoz való viszonyt tárgyalják. E kérdés komplexumában tárgyalják a jugoszláv katolikus egyházak az elemi, közép- és főiskolákra vonatkozó igényeit is. Délután a keresztény irányú művészet és tudomány, sajtó és könyvtárak ügye kerül megvitatásra. Este a gyűlésen résztvevő francia akadémikusok tartanak előadást. Augusztus 28-ikán a hitélet moráletikailag vonatkozásáról, a jugoszláv katolikus hívők szétszóródásáról és a katolikus intézmények pastorációjáról tárgyalnak. Külön vitatételként szerepel Cyrill és Method apostolsága. Délután egyházpolitikai és hierarchiai érdekek kerülnek megvitatásra és foglalkozni fognak a jugoszláv katolikus egyházaknak egymáshoz, valamint a pravoszláv egyházakhoz való viszonyával. Este a családi és női kérdés, továbbá a keresztény töke és munka, valamint egyéb szociális kérdések kerülnek tárgyalásra.

A ljubljana nagygyűlés után Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor egyheti tanulmányutra Münchenbe utazik.

A kormány kommunikét adott ki a kongresszusról

Beogradból jelentik: A zagrebi eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban a szerb és horvát lapokban meglehetősen élénk vita fejlődött ki arról, hogy milyen jellege volt a katolikusok nagy zagrebi manifesztációjának. A horvát lapok szerint a kongresszust felhasználják a horvát nemzetnek a szerbek elleni tüntetésére, a szerb sajtó, főleg a kormány organumai azonban tagadják ezt. A kormánynak ugyanis nagyon kínos volna, ha a kongresszust horvát nacionalista tüntetésnek tekintenék, mert a kormány képviselőjében Janjics Voja vallásügyi miniszter is résztvevő a katolikus nagygyűlésen.

A félremagyarázások elkerülése végett a miniszterelnökség kabinetirodája szerdán kommunikét adott ki a kongresszusról, amely a következőképpen hangzik:

A zagrebi eucharisztikus kongresszus a legényesebben sikerült. A kongresszuson résztvevő Monsignore Pellegrinetti pápai nunciuson kívül dr. Janjics Voja vallásügyi mi-

niszter és az ország valamennyi püspöke. A kongresszuson a kormány képviselőjében megjelent miniszter megállapította, hogy az a legnagyobb lojalitás jegyében tolyt le és a király, valamint a királynét is loyális beszédekben üdvözölték. A Csimics királyi helytartó által adott diszebeden lelkes felköszöntők hangzottak el a királyra és a királynéra, továbbá a nép egysége, az állam ereje és nagysága mellett. A kormánynak a kongresszuson résztvevő tagja a legjobb benyomásokat szerezte. Egyébként Janjics vallásügyi miniszter a kormány képviselőjében résztvesz az augusztus 25-én Ljubljanában kezdődő országos katolikus kongresszuson is.

Odescalchi herceg szlovenszkoí akciója

Rekonstruálni akarja a „szlovák schlachtát“

A budapesti Magyar Országos Tudósító jelenti Prágából: Odescalchi Livio herceg tolcányi földbirtokos tót és magyar nyelvű fölhívást intézett a fölvidéki régi magyar nemességhez. A fölhívásban Stubnya-füredőre, szeptember 2-ára értekezletre hívja egybe a magyar nemeseket, hogy a csehszlovák köztársasági eszme alapján szervezzenek. A fölhívás elmondja, hogy a fölvidéki régi magyar nemesség nem magyar, hanem mint azt alapos történelmi kutatás bebizonyította, tót eredetű és csupán a magyar királyoknak volt lekötelezve, de nem a magyar nemzetnek. Nem hazaárulásról, de egészséges opportünizmusról van szó, ha most a fölvidéki nemesség belátja ama tévedését, amelyet az összeomláskor követett el, magát jóhiszeműen maggarnak tartva és csatlakozik a tót nemzethez. A francia köztársaság is a francia arisztokrácia megnyerése óta áll mai magas színvonalán.

Odescalchi kijelenti, hogy a nemzeti fölvidéki családok segítségével akarja rekonstruálni a régi „szlovák schlachtát“. A Fölvidék megszűnt Magyarországhoz tartozni és miután Magyarországot 1918-ban köztársasággá kiáltották ki, a régi magyar fölvidéki nemesség hozzájárulhat a tót nemzet társadalmi strukturájának föllállításához.

Zomborvárosközgyűlése

bizalmat szavazott Gyuristics polgármesternek

Leszerelték a radikális-párt ellenzéki frakciójának támadásait

Kedden délután tartotta Sombor városa rendes közgyűlését dr. Gyuristics György, főispáni teendővel megbízott polgármester elnökletével. A gyűlés iránt a bizottsági tagok körében nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert annak keretében kerültek tárgyalás alá azok a támadások, melyeket a sombori radikális-párt kisebbségi földművesfrakciója Terzin Pál volt képviselő és Vlais Velimir vezetése mellett dr. Gyuristics polgármester ellen intézett. A radikálisok ellenzéki kisebbsége már régebben küldöttsegileg kérte Vuicsics belügyminisztert, hogy a polgármestert mentse fel díladától, a miniszter azonban a párt többségének és a többi pártoknak együttes kívánságára nem teljesítette.

A radikális kisebbségi frakció támadásai miatt Gyuristics polgármester a közgyűlésen felvetette a bizalmi kérdést. E pont tárgyalásánál valamennyi párt képviselői felszóltak és Vuics Branko dr. a földművespárt, Körmöczy Lajos apátplebános a magyar és bunyevácpárt, Konnyovics Pál a demokraták, Klein Albert a zsidók és Djakovacski Sztetiszlav a szocialisták, Perics Sztetiszlav pedig a radikális-párt

nevében bizalmukról biztosították a polgármestert. Ezután a közgyűlés nagy szótöbbséggel bizalmat szavazott dr. Gyuricsics polgármesternek.

A közgyűlés tudomásul vette a részletes polgármesteri jelentést, egyben pedig felhatalmazta a polgármestert, hogy Vlais Velimir ellen büntető feljelentést tegyen, mert azt állította, hogy a városnak azért nincs pénze az utak javítására, mert a polgármester a város pénzét a tisztviselők között szétosztotta.

Elhatározta a kiszélesített tanács, hogy a Kralj Petar és a Kralj György utat és a Szent György teret, a szerb olvasókörig betonra alapozva bazaltkockákkal újra kövezteti, a régi köveket pedig a Ferenc-ucca, Vasut-ucca és Csonoplyai-ut kövezésére használják fel. A munkálatokat, melyeknek költségei 1,800,000 dinárba kerülnek, még az ősz elején megkezdik.

A közgyűlés elhatározta, hogy a város tiltakozni fog a közoktatásügyi miniszternél a felső kereskedelmi iskolának Pancsevo-ra való áthelyezése ellen. Az iskolát még a múlt évben Pribicevics Szvetozár akkori közoktatásügyi miniszter helyezte át Pancsevo-ra, de a város kérelmére az áthelyezést elhalasztották és a rendelet végrehajtásáról szóló utasítás néhány nappal ezelőtt érkezett meg a felső kereskedelmi iskola igazgatójához. A városi közgyűlés valamennyi pártja egy-egy tagját delegálta a küldöttségbe, amely az áthelyezési rendelet visszavonását kéri a minisztertől. Karakasevics Milivoj bizottsági tag, a sombori Lloyd elnöke bejelentette, hogy ha a miniszter ragaszkodik az áthelyezéshez, úgy a kereskedelmi iskolát magániskola formájában a sombori Lloyd továbbra is fenn fogja tartani.

Kijelentette végül a polgármester, hogy a belügyminiszter Gradics Vitomir városi főjegyzőt és Bikar Stevan segédjegyzőt állásában véglegesítette, amit a kiszélesített tanács tudomásul vett.

A közgyűlés ezzel este 9 órakor véget ért.

Akik a más szöllejét szüretelik le

Szőlőtolvaj-különítmények garázdálkodnak a bácskai határban

Valamikor a régi jó világban úgy volt szokásban, hogy a szüretelő gazda, amikor egy-egy jó termés után betakarította, kipróbálta a maga szöllejét, a földképen — ahogy ezt már a biblia is megírta — hagyott néhány fürtöt a hivatalos vendégeknek is, akik az e fajta hallgatóságos egyezséget hűségesen be is tartották és szüret előtt senkiféle nem merete megdézsmálni a fürtöket.

Abrahám óta azonban nagyot fordult a világ sorsa és sok minden éppen visszajáról történik, mint ahogy annak rendje és módja lenne.

A suboticiai határban Király Ferenc kiscsárdának fekszik kcsiny, egyholdas szölleje. Mivel nagyon megbecsüli a maga holmiját, éjszakánként kifelé küldt a csöszház mellé, őrizni az érő termést, amely a legszebb eredményekkel büszkült. Kedd éjjel gyanus zörgésre ébredt. Amikor talpra ugrott, hogy utánanézzon, hátulról hirtelen nagy ponyvát dobta a fejére és a különben erős embert a földre teperték. Az éjszakai látogatók aztán fütyörészve munkához láttak és gyors kezekkel rakták a magukkal hozott puttonyokba a gazda féltett termését. A szőlő mellett fekvő kocsit uton több szekér állott hordókkal és az éjszakai szüretelő különítmény hatalmas pusztítást végzett a kis szőlőben. Amikor a gazda tehetetlen kétségbeesésben jajgatni kezdett, hogy tönkre tessék, koldusbotra luttatják, a garázda különítmény vezére jószíven megigértte, hogy ha csendben marad és nem kiabál, úgy hagyják neki is valamit a szőlőjéből.

Hajráltájában aztán felpakolták a ko-

csikra és elhajtották, de szavuknak álltak, mert a termés egy negyedét — amit már elsem tudtak volna vinni — visszahagyták, hogy a szegény gazdának is maradjon valami....

Egy királyhalmi nagy szőlőtulajdonossal még furcsább dolog történt. Szobonya Bertalan hírneves királyhalmi szőlész, — több kiállításon díjat nyert már fajszőlőivel — mintatelepe meszsze földön híres és egyik legkritikább fajtájú, schampagnei keresztezéssel ojtott nemes szőlőjét a csöszöknek hadaőrzi a tolvajoktól.

Am a legszorgosabb őrizet ellenére is egy éjjel alaposan megdézsmálták a kis-

mintatelepet és drága szőlőt az utolsó fürtig leszüretelték a tolvajok.

Szobonya Bertalan a napokban bejött Subotcára és az egyik étteremben ebéd után a legnagyobb meglepetésére, saját féltve gondozott, ritka fajszőlőjét rakták elébe, azzal »hogy ilyen finomat még egy sem evett.« A három fürt borsos tiszteletdíjját lefizette és rögtön érdeklődött, hogy honnan vették. De privát nyomozása nem vezetett eredményre, mert a szőlőt ismeretlen paraszttól vásárolta az étterem a hétfői hetipiacra. Így, bár, a nyomozás holtpontra jutott, mégis megvolt a szőlősgazdának az az elégtétele, hogy legalább megkóstolhatta a saját termését....

A nacionalisták megszállottak egy vajdasági községet

Az obrováci háború — Korcsmai verekedések és fegyveres csapatok erőszakoskodásai — Megvert német kulturbundisták

Novisadról jelentik: A Palánka melletti Obrovác községben hétfőre virradó éjjel a Srnaó tagjai véres verekedést rendeztek.

Az eset részletei a következők: Vasárnap délelőtt a Srnaó Obrovác községben alakuló gyűlést tartott, a bács-tovariševói kiküldöttek részvételével.

Az alakuló gyűlésen elnökül Pocsoski Gyókö nevű embert választották meg.

Ez a Pocsoski hétfőn délután az egyik obrováci vendéglőben szóváltásba keveredett Horváth Nándor obrováci lakossal. A szóváltás csakhamar verekedéssé fajult és mint-hogy Pocsoski bittal támadt Horváthra, ez önvédelemből kést rántott és azzal könnyebb sebet ejtett Pocsoskin, Pocsoski ekkor botjával olyan erővel ütötte fejbe Horváthot, hogy az eszméletlenül terült el a földre. A vendéglőben jelenlevő emberek lefogták Pocsoskit és kiszékkolták a helyiségből.

A vendéglőből kitért Pocsoski bosszút forralt, kocsira ült és elment a szomszédos Tovariševora, ahol a Srnaónak erős szervezete van. Föllármázta a Srnaó tagjait és körülbelül 30—40 srnaóistával tért vissza Obrovácra. A segédcapat el volt látva vadászfegyverekkel, revolverekkel, vasvillával és botokkal. Több kocsival indultak a büntető expedícióra. Hétfő este 9 óra tízperen meg is érkeztek Obrovácra.

Először is a vasúti vendéglőt szál-

lították meg. Elálltak minden kijáratot, aztán többen bementek a helyiségbe és kulturbundistákat kerestek.

Mint-hogy a helyiségben nem találtak egyet sem, kocsikon a községbe vonultak és megszállás alá vették a Filv-féle vendéglőt, amely a Kulturbund hivatalos helyisége. A helyiségben jelen volt a Kulturbund néhány tagja és békésen szórakoztak. A berohanó srnaóisták felszólították mindenkit, hogy azonnal hagyják el a helyiséget. Közben a Srnaó kint levő tagjai a kijáratnál két sorban sorfalat álltak, úgy, hogy mindenkinek, aki a helyiségből távozik, a Srnaók által képezett sorfalon át kellett elhaladnia. Az egyenkint távozó vendégeket aztán, midőn a sorfalon áthaladtak, ütötték, verték.

Amikor kiürült a helyiség, Pocsoski a csapatot több részre osztotta és szétküldte a községbe.

A csapatok bejárták az éjjeli álmát alvó községet és lövöldözéssel és tüzilármával föllármázták a község békésen alvó lakosságát.

A megijedt lakosok azt gondolva, hogy tűz van, kiszaladtak az utcára, de vesztükre. Aki megjelent az utcán, azt aztán kegyetlenül elverték. A lövöldözés éjfélig tartott.

Kedden az obrováci orvosok egész nap sebesülteket kötözték be. A súlyosan megsebesültek közt van valamint egy életveszedelemben forgó fiatalember is.

A rendőreg az egész botrány ideje alatt nem mutatkozott.

Nyilvánosságra hozták a francia válaszigjegyzéket

Franciaország hajlandó messzemenő engedelményekre is

Párisi jelentés szerint a francia válaszigjegyzéket szerdán délelőtt hivatalosan közzétették. A francia kormány reméli, hogy fejtegetéseit az angol-francia tárgyalások alapjául elfogadják. A válasz nem az utolsó szó, csupán kezdeményezés, miután a garanciák és a fizetési mód rendezéséről van szó. A francia kormány hajlandó megfontolni más komoly javaslatokat is, ha azok saját javaslataival egyenértékűek és a fizetési módban ugyanolyan eredményeket ígérő garanciákat ajánlanak. Ebben az esetben a francia kormány nem ragaszkodik saját javaslatához.

Franciaország csak a fizetésekhez akar jutni és addig kézzelfogható garanciákat kíván szerezni. Az általa ajánlott megjelölt adósságokhoz nem ragaszkodik, mielőtt hasonló értékűeket kínáljon fel.

A Quai d'Orsain megjegyzi a válaszigjegyzékkel kapcsolatban, hogy az kompromisszumos tárgya-

lásokra nyújt lehetőséget, mert Franciaország messzemenő engedelményekre hajlandó, ha Anglia kész a jegyzéket tárgyalási alapul elfogadni és a francia politika megmásíthatatlan irányelveit magáévá tenni.

A francia válaszigjegyzék első sorban megállapítja, hogy semmi-féle tárgyalásról nem lehet szó od-dig, amíg Németország a passzív ellendállást meg nem szünteti. Másodsorban, Franciaország a német fizetésekkel való részeseledést huzsonhat milliárd arany márkáról lejjebb szállítani nem fogja és fenntartja azt a jogot, hogy később követeljen Németországtól azt az összeget, amelyet Amerika esetleg igényelni fog Franciaországtól. Harmadszor: Le kell kötni a produktív zálogjogokat, amelyek a német kölcsön biztosítására szükségesek. Hangsúlyozzák, hogy Poincaré szívesen fogad újabb javaslatot akár magától Németországtól is, ha az elfogadható.

A francia jegyzék hatása Londonban

Londonból jelentik: A francia jegyzék megérkezésének hírére Lord Curzon kedden váratlanul visszatért Londonba, hogy a helyzetet megvitassa Baldwinnal. Az angol kormány hajlandó lesz minden további polemikáról lemondani, mielőtt lehetőség nyílik a főkérdés gyakorlati szabályozására.

A „Daily Mail“ kiemeli, hogy Franciaország új fizetési tervet dolgozott ki, amely Németország kötelezettségeit ötvenhét milliárd arany márkára szállítja le. Ebből Angliára tizenegy, Belgiumra tizenegy, Franciaországra pedig huszonhét milliárd jutna. Franciaország kész a Ruhr-területet végleg kiüríteni, mielőtt kielégítő garanciákat kap, hogy Németország tartós fizetési készségeit tanúsít. Most Anglián a sor — írja a lap — hogy tárgyaljon a Franciákkal és lehetővé tegye a Ruhr-terület kiürítését, olyan garanciák mellett, amelyet a szövetségesek együttesen állapítanak meg.

Belgium külön jegyzékben válaszol

Egy brüsszeli jelentés szerint a belga kormány külön jegyzékben válaszol az angol ajánlatra. A Németországnak nyújtandó kölcsön ügyében ugyanis olyan vélemény-eltérés van Franciaország és Belgium között, hogy emiatt a belga kormány nem csatlakozott a francia válaszhoz. A kölcsön visszafizetését ugyanis a franciák tíz, a belgák viszont husz éven belül tervezik.

Jugoszláv halászok között

a Quarnero öbölben

— A Bácsmegyei Napló tudósítójától —

Lovrana augusztus havában.

Abbazia olyan ilyenkor a szezon alkonyán, mint egy színes karnevál. A hőség alábbhagyott valamivel és esténként mindenütt mulatásra gyulnak ki a lámpák. Egy szélcsendes, rokonszenves estén áthajózhatunk Abbaziából Lovranába, a nagy nemzetközi furdőhelyről a csendes telepre, ahol esténként nem fiús, karcsu angol misszek járják a shymmit, hanem öreg nyugdíjas olasz közhivatalnokok sétálnak a parton. A tenger aludt ezen az estén, csak a tramontána fujdogált, szeliden cirógatva a tenger utasainak orcáját.

Estére értünk Lovranába. Az öreg szlovén hajós megemelte széles burkalapját és alázatosan mondta:

— Az uraságok nem akarnak részt-

venni a nagy halászatban?

— Milyen halászat lesz?

— Tíz órakor indul a halásztársaság.

Innen a mólóról. Pár líráért szívesen elviszik az uraságokat. Nagyon szép mulatság.

Könnyen hagytuk magunkat meggyőzni. Tíz perc múlva készen volt az alku és tíz órakor a vitorlás hajóraj kiindult a tengerre. Négy halász volt a mi bárkánkon, mindannyian jugoszlávok. A társaságunk egyik tagja perfekt szerbhorvát vállalta a tolmács szerepét. Elmondták az öreg halászok, hogy jól megy soruk. A tenger gazdag és bőkezű, bőven ontja a halakat.

Egy órát eveztek előre, aztán a vízbe bocsátották a hálót. A bárka mozdulatlanul állt a nyugodt vizen.

— Most csendet kérünk — mondta a halász.

Sutogva beszélgettünk. A hálak nem szeretik a lármát. A bárka orrán fényesen csillogó acetylen lámpa csalogatta a tengerek lakóit. Így ültünk mozdulatlan. Nem volt ebben a halászatban semmi szórakoztató és mégis szép volt. A

távolban a jugoszláv hegycsúcsok ormai sötétben álltak feszes és néma posztot. Köröskörül a tenger, mint óriási szentjánosbogarak csillogtak a halászbárkák. Sok óra telt így el jóleső várakozásban. Aztán az egyik halász jelt adott és három hozzáláttak felgöngyölni a hálót. A holdfényben magasra ugráltak a fogoly halacszkák. Pikkelyes testük ezüstösen villant meg egy pillanatra a víz felett, aztán visszazuhanhantak börtöneikbe.

— Dvadászet kiló! — becsülte meg a zsákmányt az öreg halász.

— Elég kevés — tette hozzá az egyik társa — újra esett a hal ára.

Lassu tempóval kezdtek Lovrana felé evezni. A tenger még mindig sima volt, mint egy tükör. Távolról Fiumében vörös csóvák szórt a tengerre a világítótorony, Abbaziában színes lámpák égtek a tengerparton. Masulje felett valahol a nagy csendben hallani lehetett egy vonat álmos pöfögését. A halászkok melodikus, szomorú kóliót kezdtek énekelni...

Stella Adorján

Nem vezettek eredményre a román-orosz tárgyalások

Az orosz-román tárgyalásokra vonatkozólag illetékes bukaresti körökből a következő információt tették közzé: A két állam részéről kiküldött bizottságok a tárgyalások megkezdése után kifejtették kormányaik álláspontját az összejövétel tárgyát képező ügyekre vonatkozólag. A bizottságoknak nem volt fölhatalmazásuk végleges határozatok hozatalára. A román bizottság a lefolytatott tárgyalásokról szóló jelentését a külügyminiszter elé terjesztte, aki azután a szovjetkormányval meg fog állapodni a legközelebbi összejövétel idejére nézve, ahol, amennyiben megállapodás lehetséges, véglegesen határozni fognak. A román bizottság már visszaérkezett Tiraspolból és a közlekedésügyi miniszter és a külügyi államtitkár bevonásával tanácskozást tartott a Dnyeszter-menti tárgyalásokkal kapcsolatban.

CIRKUSZ

Nyílt levél a tisztí orvoshoz

Igentisztelt doktorbács! nagy megdöbbenéssel olvastam tegnap a *Bácsmegyei Napló*ban, hogy ön a tifuszjárvány leküzdésére folytatott üdvös harcában egész sereg kutató, amelyek idáig nyilvánossággal felruházva működtek közmegelegedésre, egyszerűen betömettek, mert paracillusokat talált bennük. Lesújtott ez a hír. Mi kifogása van önnek, kedves doktor ur, ezek ellen a szimpatikus, kedves, hasznos mikrobaik ellen, miért ádáz ellensége nekik és miért nézi le őket annyira? Vagy ön nem tudja, kedves főorvos ur, hogy aki a paracillust nem becsüli, az a dinár-bacillust nem érdemli? Ugy ám, krajcár-ból lesz a forint és paraciból a dinár-baci. Pillanatig sem szabadna ezt szem elől téveszteni önnek, a tifusz elleni harcban! Rendben van, pusztítsa ki a fejűfusz, hastífusz, kutyegyes tifusz ragadozó és vérengző bacillusait, de mit akar attól a jámbor háziállattól, atól a csendesfajta kerdőzöttől, a paracillus-tól? Miért akadályozza meg növekedésüket? Miért zárja el érvényesülésük útját? Engedjétek hozzám a kisdud paracillusokat, hogy szaporodjanak és sokasodjanak, mint a tenger fővénye, — ez az egyetlen óhajom és ön beplombálja a kutakat...

Ne tegye ezt doktor ur, inkább, ha szeret, küldjön nekem néhány paracillus-kulturát, hadd melengessem keblemen őket és hadd neveljem fel a fiatal, csintalan parákat, amíg karesu, sudár dinárokká serdülnek, majd meglett, komoly tízdinárosokká izmosodnak, hogy azután tekintélyes századnárosokká és előkelő ezerdinárosokká hívza muljanak ki aggkori védelgyengülésben

házbérfizetéskor. Ön nem is sejtli, hogy milyen gondos, szerető apja tudnék lenni egy ilyen rokonszenvesen fejlődésképes paracillus-csemetének, pedig ezek a piszok messzire elkerülnek, mintha — mit tudom én — tifuszos volnának. Vannak szervezetek, amelyek nem megfelelőek a paracillus számára. A jó kövér, zsíros bankárok szervezetében szívesen megtelepsznek, de a maganfajta nimolisták szervezetét, speciálisan az újságírók szakszervezetét, nem tartják alkalmasnak erre. Igen, ha földbírtokos, háztulajdonos, vagy tőkéjének kamataiból élő gazdag semmittevő lennék, akkor rajonganának értem,

de így le sem köpnek. Tegnap beszélgettem egy fess, molett paracillusal a korzón. Ez volt az első kérdése hozzám:

— Ön magánzó?

— Maga önző! — feleltem dühösen neki, és otthagytam, mert láttam, hogy csak az anyagiakra bukik.

...És ilyen körülmények között, a mikor ugyanis sok az eszkimó és kevés a paracillus, kegyed kis köszívü, be-dugaszolja a kutakat. *Nana!*

Abban a reményben, hogy sietve visszacsinálja elhamarkodott intézkedését, maradok kiváló tisztelettel:

Egy ember, aki már egész para.

Másfél évi fogházra ítélték a rablógyilkos Tóth Imre fogházörét

Meg akarta szöktetni a halálra ítélt foglyot

A fogházör, aki nemrég még szuronyos puskával ült a rablógyilkos háta mögött, most maga ült a vádlottak padján és az ő háta mögött csillogott a fogházör szuronya. A rablógyilkos Tóth Imre pedig tanu lett.

Ez volt a szokatlan külső képe annak a bűnpörnek, amelyben szerdán ítélték a suboticei törvényszék büntető tanácsa.

A tanácsban Pavlovics István törvényszéki elnök elnökölt és tagjai voltak Láner Antal és Gyorgyevics Jován törvényszéki bírák.

A vádat Marusics Koszta államügyész, az ügyészség vezetője képviselte. Védő nem volt.

Tubics Marinko fogházör a bűnpör vádlottja ebben az évben már másodszor áll a bíróság előtt. Első ízben, — tavasszal, — az volt ellene a vád, hogy elősegítette az öt évi fegyházra ítélt Völgyi János dr. szökését, aki házi őrizetben volt és akkor szökött meg a lakásáról, amikor Tubics volt őrizetére kirendelve.

A bíróság akkor, — bizonyítékok hiánya miatt, — fölmentette a vádlott fogházört.

A fölmentő ítélet után visszahelyezték a szolgálatába. Julius 11-én azonban újból letartóztatták, mert adatok merültek fel arra, hogy a halálraítélt Tóth Imre megszöktetését kísérte meg.

Tubics középtermetű, gyenge testalkatú ember, 32 éves, most egy éve került az ügyészséghez, mint fogházör. Sötétszürke polgári ruha van rajta. Nyugodtan, megfontoltan védekezik. Annyit beismer, hogy Tóth beszélt neki szökéséről, Sztipics Jócával is beszélt erről, de mindezt csak színleg tette, hogy megtudja a rab tervét, hogy aztán bejelentse azt felettes hatóságának.

Tubics vallomásának befejeztével elrendeli az elnök Tóth Imre elővezetését.

Lánccsörömpölés jelzi Tóth Imre közeledését. Nyílik a tárgyalási terem oldalajtaja és belép a bilincsekbe vert rablógyilkos, két szuronyos fogházör kíséretében. Az ajtónál megáll, az egyik fogházörmester leveszi bilincseit, amelyek erős csörömpöléssel hullanak a földre. A fogházörök a bírói emelvény elé kísérik Tóth Imrét. Végignézi a közönségen és nyugodtan megáll a bírói emelvény előtt.

A főtárgyalás óta alig változott. Ugyanaz a barna nyári zakkó és sötét szürke nadrág van rajta, mint amelyet a főtárgyaláson viselt. A lábain nehéz bőrcipők vannak. Tóth Imre bár halálra van ítéltve, még vizsgálati fogoly és saját ruháját viselheti.

Az elnök figyelmezteti Tóth Imrét, hogy most mint tanu hallgatja ki és bár vallomására nem eskethetik meg, köteles az igazat vallani.

Mintán Tóth Imre az általános kérdésekre elmondja, hogy Sentán született, 27 éves és utolsó tartózkodási helye Osijek volt — ahová a rablógyilkosság után szökött. — Ki-

jelent, hogy amit a vizsgálóbíró előtt ebben az ügyben vallott, az nem felel meg a valóságnak. Nyilatkozatomat meg akarom másítani, — jelenti ki nagy nyugalommal. — Én Sztipics Jócával — folytatta Tóth Imre — itt ismerkedtem meg a fogházban. Ő a 23-as cellában volt, én a 21-esben. Ő ébresztette fel bennem a vágyat a szabadulásra.

Elnök: Hogy ismerkedtek meg?

— Ugyanegy uton mentünk le sétára és egyszer azt mondta, hogy ha ő az én helyzetemben volna, régebben nem lenne itt.

Ezután részletesen elmondja Tóth Imre a már ismert részleteket a levelezésről, az osijeki ezüst kezettá- ba rejtett és elásott rablott kincséről és a terv leleplezéséről. Vallomásában állandóan ügyelt arra, hogy Tubics fogházört, a vádlottat, most ne terhelje semmivel. A vizsgálóbíró előtt Tóth Imre sulyos terhelő vallomást tett Tubics ellen és inkább Sztipicset védte. A főtárgyaláson pedig Sztipicset terhelte és Tubics Marinkot mentette.

Az elnök kérdésére ezt az eltérést azzal magyarázta meg, hogy a vizsgálóbíró előtt azért vallott terhelően Tubics ellen, mert azt hitte, hogy ő árulta el, de most már tudja, hogy nem ő volt árulója.

Tóth Imre kihallgatásának befejeztével az elnök mondja neki:

— Üljön le.

Tóth, — a szokás hatalmánál fogva, — leül a vádlottak padjára.

Ezután tanuként kihallgatták Sztipics Jócát aki ugyanazt mondja, amit a vizsgálóbíró előtt előadott. Vallomásában sulyosan terhelte Tubicsot, akivel többször tárgyalt a fogház melletti parkban Tóth szökése ügyében és aki valóságos kurir-szolgálatokat teljesített közte és Tóth Imre között.

Kihallgatták még tanuként Sztipics édesanyját, Bedzsule Margitot, Karapanzics Milorád fogházgondnokot és Kujundzics Antun fogházört.

Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért és Marusics Koszta megtartotta vádbeszédét, amelyben, — miután a főtárgyaláson beigazolást nyert, hogy Tubics fogházör minőségében kísérletet tett egy halálraítélt rab megszöktetésére, szigorú ítéletet kér.

A vádlott nem tartott védőbeszédet.

Déli tizenkét óra után hozta meg a bíróság az ítéletet, amely bűnösnek mondja ki a vádlottat fogoly megszöktetése kísérletének vétségében és ezért a szerb büntetőtörvénykönyv szerint — amely erre a vétségre 1 hónótól 2 évig terjedhető fegyházbüntetést állapít meg, egy év és hat havi fogházra ítélte, egy havi vizsgálati fogság beszámításával.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg a vádlott jogorvoslatot jelentett be úgy az ítélet, mint a bíróság azon végzése ellen, mellyel a bíróság a vádlott vizsgálati fogságát íentartotta.

Forradalmi állapotok Görögországban

Szünetel a közlekedés — Fölöszlatták a munkásszervezeteket

Rómából jelentik: A *Corriere d'Italia* jelenti Athénből: Valamennyi munkásszervezetet rendeltileg fölöszlatták, egyesületi házaikat bezárták, irattáraikat lefoglalták, a pénzkészleteket, valamint zárolt bankbetéteiket elkobozták és letétbe helyezték a Nemzeti Banknál. A lefoglalt pénzkészleteket munkásjelölti pénztár alapítására fordítják.

A tengeri és a szárazföldön való közlekedés a mindinkább általánossá váló sztrájk következtében megakadt. A milánói *Ambrosio* szerint a sztrájkmozgalom vezetőit haditörvényszék elé állítják.

A *Secolo* jelenti Athénből: Az egész közlekedés szünetel. A fővárosban nyugalom uralkodik, a vidék teljesen a munkásvezérek befolyása alatt áll. A lapok erélyes rendszabályokat követelnek a munkásmozgalom letörésére.

A görög távirati ügynökség jelenti, hogy Zaimisz folytatja a koalíció alakítására vonatkozó kísérleteit és e munka sikeres megoldására tizenöt napos határidőt kért. Ézzel a politikai válság ismét kitolódott. Az arcátlan valutaspekuláció megakadályozására szigorú intézkedéseket léptettek életbe, amelyek szabályozzák a külföldi valutákkal való kereskedelmet.

Lemond a görög kormány

Athénből jelentik: A jelenlegi kormányt a legközelebbi időben el fogják bocsátani és új kormányt neveznek ki. Pangalos és Dankúd tábornok és Konduritis tengernagy Párisba utaztak, hogy tanulmányozzák a francia politikai körök hangulatát a Görögországban legközelebb bekövetkezendő politikai változások tekintetében.

HIREK

— Mária királyné Bledben várja be a lebetegedést. A Pravda értesülése szerint Mária királynő hosszabb ideig Bledben marad és valószínűleg ott is várja be a lebetegedést.

— Nincsics külügyminiszter pénteken visszatér Beogradba. Beogradból jelentik: Nincsics külügyminiszter értesítette a külügyminisztériumot, hogy Bain-Eviennéből rövid időn belül visszatér Beogradba. A külügyminiszter visszaérkezését péntekre várják.

— Pasics miniszterelnök a Srnaó tagja. Novisadról jelentik: A »Zastava« értesülése szerint Pasics miniszterelnök belépett a Srnaó nacionalista egyesületbe, amelynek egyuttal négyezer dinárt adományozott.

— A Narodna Banka kormányzója Novisadon. Novisadról jelentik: Weifert György, a Narodna Banka kormányzója szerdán Novisadra érkezett, hogy résztvegyen a vendéglősök zászlószentelési ünnepségén. A kormányzót az állomáson ünnepélyesen fogadták.

— Hírek a magyar pénzügyminiszter lemondásáról. Budapestről jelentik: Parlamenti körökben szerdán híre terjedt, hogy Kállay Tibor pénzügyminiszter le akar mondani, ezt a hírt azonban később illetékes helyen megcáfolták.

— Elsülyedt japán tengeralattjáró Tokióból jelentik: A Kobe tengeralattjáró elsülyedt. A hajó nyolcvanöt főnyi legénysége is elpusztult.

— Óriási tüzvész Newyorkban. Newyorkból jelentik, hogy ott kedden nagy tüzvész pusztított. Egy huszemeletes ház bedőlt és ötvenöt tűzoltót maga alá temetett, akik mind meghaltak.

— **Szeptember 15-ikén lesz a sombori kórház alapkövetése.** Somborból jelentik: Szerdán folyt le a sombori vármegyeházán az új sombori kórház átadásának. Az építést Popovics Daka novisadi építésmérnök nyerte el, aki 15 százalékos engedményt tett régebbi ajánlatából. A költségek 6 és félmillió dinárt tesznek ki. Az építkezéseket szeptember 15-én kezdik meg, nagy alapkövetéssel ünnepség keretében, amelyen hirszerint Sándor király és a kormány tagjai is részt vesznek.

— **Ujabb bűnvádi eljárást indítanak Lendvai-Lehner ellen.** Budapestről jelentik: Daruváry külügyminiszter, a miniszterelnök helyettese, megadta a felhatalmazást, hogy Lendvai-Lehner István ellen vasárnap Czeglédén megtartott beszéde miatt újabb bűnvádi eljárást indítsanak.

— **A subotici munkásdalárda kabarcostja.** A subotici munkásdalárda szombaton esti 8 órai kezdettel a Népkör helyiségében kabaréval egybekötött táncestélyt rendez. Az estély műsora: Jelige Lányi Ernőtől, éneklő a munkásdalárda. Radnicski pozdrav, éneklő a munkásdalárda. Szavaltat, előadja Ruttkai Ilonka. Kuplák. Válalkozik az asszony, (bohózat egy felvonásban). Karének, Reszket a bokor, Lányi-dal, éneklő a munkásdalárda. Dráma, (bohózat egy felvonásban). Karének, Régi nótá, Lányi-dal, éneklő a munkásdalárda. A kabaré után tánc lesz. A munkás dalárdát Kovács Kornél karnagy vezeti.

— **Rablónak nézte sógorát.** Vrsacról jelentik: A minap majdnem végzetes szerencsétlenség történt. Tiegermann Ernő vrsaci végrehajtó lakásán. A végrehajtó együtt lakik sógorával, Friedvalszki Adolf magánhivatalnokkal. Friedvalszki a napokban későn jött haza, felkeltette Tiegermann végrehajtót, aki felriadván azt hívén, hogy rablók járnak nála, elővette a párnája alatt tartott revolvert és vaktába elsütötte. A golyó Friedvalszkit könnyebben megsebesítette. A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

— **Szélhámos ügynök.** Novisadról jelentik: Martonos községben a napokban megjelent egy Reisz József nevű ügynök, aki mint az egyik novisadi gabonacég megbízottja éjjeli szállást kapott Bakalics Mojsilo gabonakereskedőnél. Az ügynök éjszaka, mialatt a vendéglátó Bakalics aludt, bement az üzletébe és a pénzeszközéből elvitt kuszakereskedőnek. A rendőrség keresi a szélhámos ügynököt.

— **Nyugdíjazás.** Az igazságügyminiszter Schwarz Mór sentai írásbírói irodafőtisztet harmincötévi szolgálat után nyugdíjazta.

— **A zagrebi orjunisták szökése.** A novisadi rendőrség annak megállapítására kér fel bennünket, hogy **Bárics András és társa nem a novisadi rendőrség kezéből szökött meg a vonaton,** hanem a pétervárad rendőrségtől, amely az orjunistákat Zagrebba akarta kísérni.

— **Sikkasztó újságíró.** Novisadról jelentik: A zagrebi **Rijeck** kiadóhivatala és a Vörös és társa hirdetői vállalat feljelentést tett a novisadi rendőrségen **Dobrisics Ljuba** novisadi lapírója ellen, aki a bizományba kapott lapokat hónapok óta nem számolta el és 17.000 dinárt elikkasztott. **Dobrisics** megszökött Novisadról.

— **Apponyi Amerikába megy.** Budapestről jelentik: A kopenhágai interparlamentáris konferenciáról hazautazóban Apponyi Albert a Berlinben előtte tisztelgő magyar intézet tagjainak kijelentette, hogy szeptember második felében Amerikába megy, ahová Harvard és több más egyetem meghívta előadások tartására. Az amerikai egyetemeken Európa gazdasági helyzetéről fog felvilágosítani.

— **Csalás huszidnárossal.** Novisadról jelentik: A novisadi vasúti rendőrség elfogta Lazarevics Olga rumai kaszírót, aki régi kiadása 20 dinárossal akart fizetni a pénztárnál száz dináros helyett. A pénztáros a csalást észrevette és a kaszírót átadták a rendőrségnek, ahol megmozdítása alkalmával nagyobb mennyiségű régi huszidnárost találtak nála. Bevallotta, hogy már több helyen fizetett így és számtalan falusi embert megkárosított.

— **Beiratások és javítóvizsgák a subotici állami főgimnáziumban.** Az állami főgimnázium igazgatósága közli, hogy a javító és magánvizsgálatok augusztus 25-én, reggel 8 órakor kezdődnek. Mindazon tanulók, akik javító, vagy magánvizsgálatot óhajtanak tenni, augusztus 24-éig bezárólag kötelesek a főgimnázium igazgatóságánál jelentkezni. A beiratkozás a jövő iskolai évre szeptember 4., 5. és 6-ik napján lesz. A beiratkozáshoz szükséges a megfelelő adatokkal kitöltött „Prijava” és a „djacska knjizica.” Az első osztályba iratkozó tanulókknak el kell hozniuk még az iskolai bizonyítványukat és az anyakönyvi kivonatot is.

— **Leszurta a játszótársát.** Novisadról jelentik: **Vrgovics Szilvákó** nyolc éves és **Nadjov Neda** hat éves gardinovcei gyermekek a falu végén játszottak. Játék közben összeverekedtek. Nadjov kést vett elő és hasbaszurta Vrgovicsot, aki véresen bukkolt le a földre. Arrajáró emberek a vérben fetrengő gyermeket bevitték a novisadi kórházba, ahol ápolás alá vették. A szülők ellen gondatlanság miatt eljárás indult.

— **Dupla anyós.** Ezt a kacagtató bohózatot játssza a Műpartolók Köre vasárnap, 26-án este Palicson. Főbb szerepeket játsszák: Pietsné, Bujdosóné, Deutsch Janka, Gruber Bözsi, Koncz Dani, Bulyovics, Bujdosó és Muhi. Belépté díj 10 és 12 dinár.

— **Halálos sétakocsizás Balatonbogláron.** Budapestről jelentik: A balatonboglári vasúti állomás szomszédságában fekvő somogyturi országúton vidám társaság hajtott a falu felé: **Simon Imre** somogyturi földbirtokos, a felesége, kétesztendős **Klári** nevű kisleányuk és **Gáspár Sándor** budapesti ismert faterkedő, a felesége és **Zsuzsi**, valamint **Kató** nevű két leánykájuk. Alig értek el kétszáz lépésnyire, mikor hátulról örült vágatással homokfutó kocsi közeledett. A szélesebben vágatató ló **helerohant Simonék kocsijába.** A kocsit rudja **Simonnét bal mellén sulyosan megsértette,** úgy, hogy elájult. Az összeütközés pillanatában **Groszmann Mórné** kiugrott a kocsijából, azonban hét és fél éves fiabent maradt és a felboruló kocsi agyonnyomta.

— **Székrekedés.** A budapesti nőorvosi klinika bizonyítványa tanúsítja, hogy a **Ferenc József** keserűviz gyorsan, biztosan és fájdalom nélkül hat.

— **Rablótámadás Staribecsen.** Staribecseről jelentik: **Stakics Miladin** rokkantnak a staribecsei vasúti állomáson van elárulító bódéja, amely egyúttal lakásul is szolgált. Kedden este **Stakics** a városba ment egy kocsmába, ahonnan éjfélkor igyekezett hazafelé. Utközben a villanytelőnél többen megtámadták és egy sulyos tárggyal olyan erősen fejbeütötték, hogy eszméletlenül esett össze. Ezután kirabolták **Stakics** csot és a nála talált 4700 dinárt elvitték. A kórházba szállított **Stakics** valómása alapján a rablás tetteseit a staribecsei rendőrség **Petrovics Mátyás** cigányának és három társának személyében kinyomozta és éppen akkor fogta el őket, amikor vonattal szökni akartak Staribecseről. A rablótámadás tetteseit szerdán beszállították a novisadi ügyészség fogházába.

— **Uri hölgyek figyelmébe!** Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy az őszi és téli szövetújdonyságaim megérkeztek, nagymennyiségben. Tisztelettel **Risztics női-szabó, Somborska** utca 1.

— **Alku a zsarolókkal.** Novisadról jelentik: A hrtkovci-i gőzmalom tulajdonosa a minap fenyegető levelet kapott, amelyben felszólították, hogy 25.000 dinárt tegyen le a Száva parton, egy megjelölt helyre, mert ellenkező esetben úgy öt, mint családját irgalmatlanul ki fogják irtani. Sever malomtulajdonos levélben válaszolt a zsarolóknak és azt írta levelében, hogy malma a háboru alatt tönkre ment, most is rosszul megy és nincs semmi pénze. Erre másnap újabb levelet kapott, amelyben szigorúan megintik és kitűzték az utolsó terminust. Sever erre a levélre is válaszolt és egyúttal csendőrökkel figyeltette a Száva parti megjelölt helyet. A csendőrök el is fogták a zsaroló levelek íróját, akinek nevét egyelőre, míg a kihallgatások tartanak, nem adják ki.

— **Dr. Pall-Szántó Olga szemorvos-operátor Beogradban.** A budapesti egyetemi Grosz-szemklinika első tanársegéde rendel: Kralja Petra utca 53. szám alatt délelőtt 8–10-ig és délután 1–3-ig. Telefón 26–10.

— **Előkészületek a baráni radioállomás főtűzésére.** Novisadról jelentik: Szerdán bizottság érkezett Beogradból Novisadra, a Barán létesítendő radioállomás ügyében. A bizottság tagjai, Kovacevics, a postaügyi minisztérium ellenőrző osztályának főnöke, Bojics, a postaminisztérium kabinetirodájának főnöke, Gyorgyevics irodafőnök és Popovics, a távirati és telefonosztály főnöke, akik felkeresték Nikodijevics postai igazgatót és együtt megtekintették a radioállomás számára kijelölt helyet. Minthogy az állomás felszerelése már megérkezett Németországból, az építkezéseket rövidesen megkezdik. Az építés céljára a költségvetésben engedélyezett összeg háromszázezer dinárral meghaladja az előrelátható tényleges költségeket; ezt a többletet Novisad városnál fogják letétbe helyezni az esetleges javítások céljaira.

— **Foto-szalón.** Vig. Subotica (Nádor-kávéház fölött) készít fényképeket a legmodernebb és legművészebb kivitelben.

KÖZGAZDASÁG

Séta a novisadi iparkiallitáson

II.

A novisadi iparkiallitáson résztvevő ipartelepeken kívül még a következő vállalatok pavillonjai keltek feltűnést:

Az első emeleten a 68. sz. fölkében vannak elhelyezve az **Union dzomboljai kalapgyár r.-t.** készítményei. Ez a gyár a legrégebb hazai kalapgyárak egyike, alakult 1878-ban, teljesen újjáépítve és modernizálva 1908-ban, amely alkalommal a gyár a legmodernebb gépekkel szereltetett fel. Készítményei: gyapjú-, lóden- és szörmekalapok férfiak és nők részére, különös specialitása a velour kalapok gyártása. A gyárat a kiállításon **Mikšić** ur képviseli.

A **Medić, Rakovac és Zankl** festékárú cég, a **Novisadi Kábelgyár** és a **Sjemenar** osijekai magkereskedés pavillonja után a

Novisadi Fésű- és Gombgyár r.-t. pavillonja következik. A cég röviddel ez előtt alakult részvénytársasággá, amikor is a gyárat teljesen kibővítette, új és modern gépeket szerelt fel, úgy hogy gyártmányai ma minőség és mennyiség tekintetében a külföld hasonló gyáraival legeredményesebben felvehetik a versenyt. A gyár jelenleg 60 munkást foglalkoztat és naponként 150 tucat fésű és 50 gross gomb előállítására van berendezve. A gyár kiváló teljesítőképességének legjobb bizonyítéka, hogy már a kiállítás első 3 napján annyi és oly nagy mennyiségekre szóló rendelést kapott, hogy üzemét hosszú időn át teljes mértékben foglalkoztatni tudja. **Kojčić** miniszter ur behatóan megismerlélte a gyár pavillonját és őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy a gyár készítményeivel ismét egy jelentős lépéssel vitte előre hazai iparunkat.

Az I. emeleten a 70. sz. szobában van

azonkívül elhelyezve az **Első novisadi művirággyár** kiállítása. A gyár a leg-tökéletesebben van felszerelve s termékeivel ugyszólván már ma teljesen kiszorította a külföld hasonló gyártmányait. Minden kereskedő, divatúr, termelkezési vállalat sokkal olcsóbban és hasonlíthatatlanul jobb és izléesesebb kivitelben szerezheti be ennél a cégnél szükségletét. Különösen nagy tetszést keltettek izléeses mirtuszcsokrai és koszorúi. Főképpen nagy választékban mutatta be azonkívül a cég különböző művirágleveleit is, melyről a szakértők a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak. A cég eladási irodája Novisadon, Kralja Petra ul. 21. sz. alatt van.

Az első emeleten találjuk még **Vámos** sentai timár, **Dudás** kulai szücs, **Pollák** és **Rössler** novisadi borkereskedő és **Morgenthaler** budisavai bõrfeldolgozó cég kiállítását, valamint **Hepp** palánkai, **Soldatovic** cservenkai, **Kiss** Károly topoljai, **Tóth** apatini, **Glässer** cservenkai, **Elsa** cipőgyár dzomboljai, **Karucz** Menyhért sentai és a **Patria** dzomboljai cipőgyárak és cipészek kiállításait, továbbá **Dittrich** novisadi és **Stojanovic** beogradi bõröndösök izléeses elrendezésű fiúkéit. Ebben a teremben van még elhelyezve a **Beogradi virágiskola**, a **csókai gazdaság** és a dr. **Pecí Popovic** gazdaság mintakiállításai.

Próbaszántás a novisadi kiállításon. Novisadról jelentik, hogy az osijekai **Record Ipari és Kereskedelmi r.** a novisadi kiállítás három utolsó napján a városi kertgazdaságban (a gyógyfürdő mögött) egy egészen új típusú, 20 HP, háromvasu »Prága« motorkével bemutató szántást rendez. A motorkék Csehszlovákia legnagyobb gépgyárának Európaszerte ismert konstrukciója és mezőgazdaságunk követelményeinek mindenben megfelel. A gazdaközönségnek alkalma lesz a gép munkájáról 24., 25. és 26-án meggyőződni. Szakszerű felvilágosítást a cég igazgatója a helyszínen nyújt.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde augusztus 22. Változatlan irányzat, csekély forgalom. Kötések történtek: Buza, bácskai 337—340 dinár, buza, bánáti, Senta paritás 332.50, szerbiai 320 dinár, tengeri 280 dinár, árpa 275, bab 430, zab 285, liszt 0-ás 580 dinár.

Beograd, augusztus 22. Zárlat: London 437.75—437.50, Páris 5.35, New-York 95.35—95.75, Prága 2.73—2.82.50, Milano 4.13—4.50, Berlin 0.0019—0.0018, Bécs 0.1340—0.1337, Bukarest 45.75—45.50.

Zürich, augusztus 22. Zárlat. Berlin 0.0001, Budapest 0.003 egynolcad, New-York 553, Milano 28.915, Prága 16.175, Bécs 0.0078 egynegyed, Varsó 0.0024, Szófia 475, Bukarest 250, Beograd 5.775, London 2517, Páris 3155.

Budapest. A Devizaközpont hivatalos jegyzései augusztus 22-én: Berlin 0.30—0.50, márka 0.60—0.80, Amsterdam, hollandi forint 7510—7750, New-York 19.100—19.700, dollár 19300—19900, Milano 820—855, lira 825—860, Prága, cseh korona 588—592, Bécs, osztrák korona 26.80—28.20, Zürich, svájci frank 3440—3560, Varsó, lengyel márka 8.00—9.00, Szófia, leva 160—167, Bukarest, lei 90—97, Beograd, dinár 199—207, London 87.200—89.600, angol font 87.400—89.600, Páris, francia frank 1080—1116, Napoleon 68.500.

Értéktőzsde. A szerdai bankközi forgalom tartottan indult, de a Bécsből érkező hírek folytán szilárd lett az irányzat. Az arbitrázspapírok iránt erős volt a kereslet. Kosztpézn 3½—4%.

Árfolyamok (1000 Koronákban.) Magyar Hitel 810, Osztrák Hitel 200—205, Salgó 690, Rima 205—200, Államvasut 580—600, Ganzdanubius 23.000, Készén 2600, Nasici 1300, Országosfa 800, Viktória 24—27, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1500, Urikányi 1400, Lipták 50, Brassói 650, Leszámitoló 180—190, Magyar-Cseh Bank 70.

NYILTÉR.**Értesítés.**

Cipésszerszám készítményeim kizárólagos elárúsításával Jugoszlávia részére

Kaufmann Hermann

suboticiai bőrkereskedő céget bízom meg, kinél készítményeimből állandó nagy raktárt tartok és kérem vevőimet, hogy rendeléseikkel közvetlenül fenti céghez forduljanak:

Vörös József

cipésszerszámkészítő mester
Szeged.

643 **Viszontelárusítóknak árengedmény.**

Mélyen t. vevőim sz. tudomására hozom, hogy részemre való pénzfelvételre senkinek megbízást nem adtam, fizetések csakis Sentán irodámban, vagy pedig posta útján esz- közölhetők. Akik fel nem jogosított személyeknek eszközölnék fizetést, pénzüket elvesztetnek tekinthetik.

Stark Béla,
ecetgyáros, Senta.

6254

Van szerencsém a t. hölgyközönség tudomására adni, hogy lakásomat VI. Bene-Sudarevičeva ul. (volt Bercsényi utca) 97. sz. alá saját házamba helyeztem át.

Kovács Sztrikó Jánosné
okl. szülésznő.

6329

VIGYÁZAT!**KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!**

Acélfredőnyök, esslingeni faszaluablakok, vászon-roletták, redőnykellékek, napellenzők, gázgenerátorok, motorátalakítások konkurencia nélküli árakon csakis

REICHEL & MORVAY

épület és géplakatosműhelyben, Novisad, Kamenici-utca 28. szám alatt kaphatók. Építésznek árengedmény. Ugyanott egy darab teherautó gumiráfokkal és egy darab négy lóerős motoros morzsoló azonnal e. adó. Tanoncok jó fizetéssel felvétetnek.

6356

**PÁL DRVARA
SUBOTICA**

Ivan Antunović ul. 13
TELEFONSZÁM: 417

**Bükk-hasáb, gyertyán-hasáb
vagon-tételben és kicsinyben
állandóan raktáron, elsősz-
tályu száraz aprított tűzifa, fa-
szén, csomagolt vasalószén,
mész és cement kapható**

FÜZŐK

legujabb szabásu halcsontos — halcsont nélküli gummival és be-bujósítók, melltartó, gyo morszorító

HASKÖTŐK

orvosok által legujabban elis-mert és ajánlott szabás szerint készittek. Vidékre slusz- és csipű-méret után.

VIRÁG LEONTIN

Subotica, Kralj Aleksander ul. 11. szám. Nemzetivel szemben.

6346

Vizsgázott, józan**GÉPÁPOLÓ**

6370 ki a magas- és alacsonnyomású gőzgépek keze-lésében teljesen jártas azonnal felvételik
KOHÁN VINCE és TÁRSA gőzmalom Subotica.

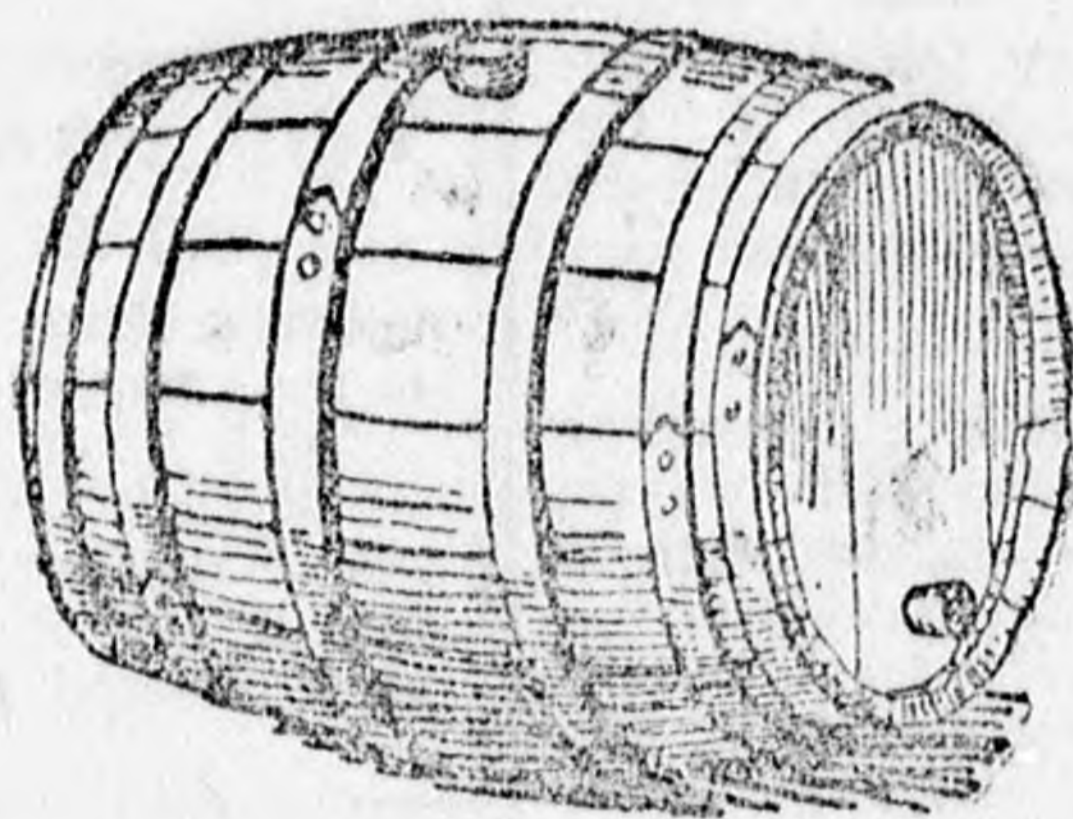
SCHÖLLERACÉL

A világhírű steier nyersvasból előállítva a több mint 100 éve dolgozó híres Schoeller művekben. Készítik a legjobb ipari-, szerszám-, rugó-, furó-, köfuro-, hegesztő- és öntött acélokat. A leginkább kelendő méretű és minőségű árukból nagy raktár

Vernić Testvérek Beograd

Vuka Karadžića 6.

A Schoeller-művek gyári lerakata. Műszaki taná-csokkal és felvilágosítással készséggel és díjta-lanul szolgálunk. 6238

**Kérjen árajánlatot mielőtt
HORDÓSZÜKSÉGLETÉT**

6376 beszerezné a „NAŠICI TANNINGYÁR“ bi-zománysától: **DÉNES TESTVÉREK**, Horgoš (Bačka) Telefonszám 4. — Minden minő-ségű és mennyiségű hordó állandó nagy raktára.

**KELET-EURÓPAI
KERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG****BEOGRAD**

Kralja Petra ul. 52/54.

Angol textiláru
eladás eredeti gyári
árakon és nagyban.

Házaspár részére egy-két butorozott szoba kon-vál, lehetőleg fürdőszobahasználattal szeptember 15-ére — magas bérért — kerestetik. Közvetíté-ket díjazok. Szíves ajánlatokat „Butorozott lakás 1303“ jellegre „PROGRES“ hirdetőiroda Paie Do-banovačkog ulica 2. címen kérek. 6264

**A főtéren levő
gépraktáram
néhány helyisége
kiadó
Raczkó Mihály**

6385

Szakképzett, józan**FŐMOLNÁRT**

6369 ki a kereskedelmi és vámörülésben teljes jártas-sággal bir, keres azonnali belépésre
KOHÁN VINCE és TÁRSA gőzmalom Subotica.

EGY JÓKARBAN LEVŐ**FORD-AUTO**

jótállással, szabadkézből olcsón ELADÓ.
Bővebbet a tulajdonosnál: **SCHUBERT ERNŐ**, V.-Beeskerek, Gunduličeva (Toldy Ferenc) ulica 16. szám. 6318

**FOGORVOS
TÁRSAT KERESÜNK.
CIM A KIADÓBAN.**

6320

Régi bevezetett szén- és tűzifanagy-kereskedő cég keres azonnali belé-pésre helyi és vidéki ismeretséggel bíró magyar és német

levelezőt

aki a könyvelésben és gépirásban is jártas és akít egyttal időnként utazói minőségben is felhasználhat. Ajánlatok a javadalmazás meg-jelölése mellett „jó beszélőképesség“ jellegére e lap kiadójába kéretnek. 6278

MANNESMANN-CSÖVEK

Eredeti komotau gyártmány. Gáz- és forr-csővek állandóan raktáron. Kut-csővek, szivattyu-csővek, furó-csővek, karimás-csővek, acél-csővek, karmantus acél-csővek, villám-hárítórudak és a Mannesmann művek összes gyártmányai kaphatók

Vernić Testvérek Beograd

Vuka Karadžića 6.

6281 A Mannesmann művek S. H. S. vezérképviselői.

**Obrtno i Trgovačko D. D.
Čakovec**

6276 Ajánlja saját gyártmányait u. m.: „Danica“ francia sósborszeszt menthollal, finom likő-reit, rum, konyak, szilva- és törkölypálin-káit, valamint eszenceit és málnaszörpjét. Képviselője: **CITTLER ANTAL**, SUBOTICA
ÜRES BOROSHORDÓK ELADÓK!

Ne mulassza el megtekinteni
Weisz J. kefeárugyár
MINTAKIÁLLÍTÁSÁT
Novisadon, II. emelet 78. ajtószám.

**BORBÉLY és FODRÁSZATI
CIKKEK
LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁSA NAGYBAN és KICSINYBEN
PETAR KAICS SUBOTICA**

LEVELEZÉS

Fiatallal özvegy uriaszony keres jó, hűséges, diszkrét háziabíró. Leveletet »Vénusz 29« jellegre lehetőleg fényképpel a kiadóba kérek. 6372

FOGLALKOZÁS

Kereskedősegéd, fiatal, élelmes, szerb és magyar nyelvismerttel, azonnali alkalmazást nyerhet. Ajánlatok a lap kiadójába intézendők »Szakma mellékés« felige alatt. 6356

Női irodai munkaerő állandó alkalmazásra felvétetik. Heumann Mór könyvkereskedő.

Kárptos-szakmába vágó munkásokat, inoemuo-zást legolcsóbban vállal Hirsch László kárptos Pajo Dobanovački ulica 5. 6295

Gyermektelen házaspár házmesteri állást keres azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 6249

24 éves, jó megjelenésű fiatal ember, aki a magyar, szerb és német nyelvet szóban és írásban jól bírja, mérlegképes könyvelő, gabona- vagy malomszakmában megfelelő állást keres. 6325

Zongoratanárnő több évi gyakorlattal, ad órákat, tanít Bayer-, Köller-, Cserni- és Cován-iskolát. V., Koruška ulica 11, közel a Szt. György templomhoz. 6371

Molnárok és malommunkások azonnali belépésre kerestetnek. Kohán Vince és Társa gőzmalom, Subotica. 6368

Több cipész-segéd felvétetik magas fizetés mellett Andrásits Félix, II. Masarikova ulica 16. 6345

Főmolnári vagy nagyobb malomban almolnári állást vállalok melletti belépéssel. Cim a kiadóban. 6349

Varróleányok felvétetnek Beck Jenő kötszövőnél. 6382

Tanárnő vidékre kerestetik, aki 12-13 éves fiú- és leánygyermekeket mint magántanulókat polgári és gimnáziumi vizsgákra elő tud készíteni. Zene-énekek előnyben részesülnek. Ugyanott egy zongora megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 6199

Vaskereskedősegédet keresek szeptember elsejére. Három nyelvet bír, munkaszerető szakember ajánlatát küldje Fischer Zsigmondhoz, Bajmok. 6377

Egy fiú és egy leány fizetéssel fényképésztanulónak felvétetik. Pietsch fényképész. 6378

VÉTEL-ELADÁS

Hengerszék, használt, teljesen üzemképes, két pár 600x220 vagy 800x250-es hengerrel megvételre kerestetik. Ajánlatok J. F. Vsetočka rt. Beograd cimre intézendők. 6267

Törmelek nickelt, rezet, alumíniumot és rétegfémeket legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula.

Szűjgyártó varrógép. Adler-féle, új jutányosan eladó. Ugyanott egy szűjgyártó-segéd azonnali belépésre kerestetik. Gajdos Ferenc, Bačko-Petrovo-selo. 6322

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg melléklendő.

Fodrászberendezés olcsón eladó: három szék felszerelve, három asztal, tükör rámaival, egy látszerkeszti megfelelő szőntésnek vagy kifőzdébe, két hosszú üő divány, Szkala fodrásznál, Vilsonova-ulica. 6361

Komplett Szikvizgyárak!

mindenféle berendezésekre forduljon ajánlatot bízalommal a beltőlgyárhoz: Szódavízszűvegél és Gépék Gyára »TURJANAC« Jofa Petrović, Zemua — Ziti trg 7.

Asztalok, moket divány, Pallas-lexikon, gramofon, gyalupad, üstház, toknők stb. eladók. Cim a kiadóban. 6348

Eladó egy jókarban levő szállagfűrészgép. Ifj. Balzam István Stari-Bečej, Cernejevičeva ulica 35. 6356

Női és férfi gummiköpenyek, finom férfi- és fiúöltönyök augusztusban 20 százalékkal olcsóbban. — Szerb-horvátul beszélő kisasszony felvétetik. Eisler Izsó, Barátok-temploma során. 6335

Autó, négyüléses tura-kocsi, Graef Stifft, jutányosan eladó. Schiller, Vel-Kikinda. 6374

Palicsos villa elköltözés miatt eladó. Tudakozódni lehet Béni Bélánánál, Nemzeti-szálló. 6380

Eladó a Zrinjski trg 5 sz. házamnál átalakítás folyóan feleslegessé vált több főkarban levő ablak, ajtó- és épületha. Jerkovičs M. tyás Subotica. 6115

Prima retortafaszenet ajánl a teslici Iparművek egyedüli képviselője. — Ludwig Hubert Novisad, Zelleznicka ul. 19. 5879

Alkalmi vásárlás! Szép és olcsó gránit- és márványsírkövek kaphatók Virágh Gyula kőfaragó és szobrásznál, B.-Topola. 5592

Két darab kétajtós bankpénzszekrény, 1 drb 1-es és 3-as. Kisebb pénzszekrény jutányos áron eladó. »Publik-Reklám« Subotica. 6333

1 drb. egyengető esztorgapad

csucstávolság 110—120 m/m-ig megvételre kerestetik. Lehet félig új — de csak kifogástalan állapotban. Ajánlatokat kér: Jofa Petrović, Zemua Ziti trg 7 szám.

Eladó a beltér közelében egy ház hat szobával; azonnali átvehető. Esetleg két lakóháznak is megfelel. Ugyanott eladó két lánc szőlő kisebb házzal, hordókkal és teljes felszereléssel. Tíz perc a beltérhez. Cim a kiadóban. 6375

CSERÉPKÁLYHÁK TŰZHELYEK (SPARHETOK)

átalakítás, javítását és tisztítását METEOR KÁLYHÁK bélést és kitapasztást shamottal a legolcsóbb árban elvállalja Takács Mihály cserépkályhás Subotica, Rudics-utca 1. szám. Ugyanott olcsó új cserépkályhák eladók. 4282

Legszébb, legolcsóbb kül- és belföldi sírkövekből

állandó nagyraktárt tartunk! Elvállalunk temetőben régi sírkövek átésziszolását, betűk aranyozását és vésését. Mielőtt mákutt vásárol, tekintse meg raktárunkat! Óváry és Bartus Senta Hauer-féle faterlep mellett!

NEMESITETT VETŐMAGBUZA

Székács-féle és bonfermier kisebb és nagyobb tételekben 5498 **ELADÓ** Čokai Vetőmagnemesítő R. T. Čoka, Bánát.

Eladó egy Ganz-Danubius-gyártmányu, 20 névleges HP-ü, két géprendszerű gőzekegarnitúra; egy hatos és egy négyes (Fawler) billenő ekével, két vas vízfordóval, lakó kocsival. Üzemben megtekinthető Zsiva Vidakovnál, Nova-Kanizsán. Telefon 36. 6373

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál: **KRAUSZ** VELIKI-BECSKEREK, a törvényszéki palota mellett. TELEFON SZÁM 329.

13³/₄ kat. hold föld eladó, ebből 4 hold 3 éves jófajta szőlő, 150 drb fiatal nemes gyümölcsfákkal, egy kis új budárlakással; 6 hold 3 éves here, 2¹/₄ hold szántó, 1¹/₂ hold kaszáló. A szőlő prima homoktalajban van. Az idejé terméssel adatik el. Vétel-ára az összesnek 232,000 dinár. Pot. Sv.-Nikola, Kérapuzta, vasútállomás mellett. Koch Antal. 6363

KÜLÖNFÉLE

Pali nevű 12 fiam folyó hó 20-án eltávozott hazulról és az óta nem tért vissza, aki tud róla, értes tse a rendőrséget vagy engem Mihanočeva ul. ca. 107 br. lakásomon, öv. Pavlaković Istváné. 6386

Szept. májfolttól három nap alatt eltávolít a Pinter-féle Fifi-krem és kölni-víz használata. Kapható kizárólag a Pinter-gyógyszárban, nagytemplom mellett. 2896

ZÁLOGINTÉZET

értéktárgyakra kölcsönt ad. Egyenruhák szállítása, köpenyszövet, ékszerek, női-kalapok, cipők, ruhák eladók. Bogovičeva-(Kini-zi) ulica 12. 686

Kis raktár azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Zrinjski tér 24. szám alatt a háztulajdonosnál a déliótti órákban. 6352

Tyukszembalzsam a leggyökeresebben kiirt mindenféle bőrkeményedést és tyukszemet. Kapható illés-gyógyszertárban, főpostával szemben. 2417

Zongorázik? Ne okozzon gondot önnek a kották beszerzése, rendelje egyenesen tőlünk, postafordultóval bármit megkap. Mera vez. zeneműkereskedés, Timisoara Románia. Jegyzék ingyen. 1733

Eleserőlném szegedi magas, földszintes házamat egy hasonlóért Jugoszláviában. Bővebbet a kiadóban. 6324

»Márta Crème« a szépség-ápolás elmaradhatatlan kelléke. Egyedüli készítője Hercl. volt Wachsmann-drogéria Subotica, Alexandrova-ulica 1. 4440

Szeptember elsejére egy vagy két butorozott szobát keres két fiatalember. Cimket a kiadóba kéri leadni.

Keresek Palicsos azonnalra egy egész villát kerttel vagy szőlővel éves lakásnak bérbe. Ugyanott fajtiszta angora-cicák eladók. Cim a kiadóban. 6379

Golyócsapágyjavítás! Fellegi József Novisad, Laze Kostića-ulica 28.

**Költőtáru-
készítményeim
elismert tartósak**

BECK JENŐ

Subotica, Pašičeva ul. 8.
(Gőzfürdő mellett.)

**Uj modellek!
Gyári árak!**

CSERÉPKÁLYHÁK TŰZHELYEK (SPARHETOK)

átalakítás, javítását és tisztítását METEOR KÁLYHÁK bélést és kitapasztást shamottal a legolcsóbb árban elvállalja Takács Mihály cserépkályhás Subotica, Rudics-utca 1. szám. Ugyanott olcsó új cserépkályhák eladók. 4282

Legszébb, legolcsóbb kül- és belföldi sírkövekből

állandó nagyraktárt tartunk! Elvállalunk temetőben régi sírkövek átésziszolását, betűk aranyozását és vésését. Mielőtt mákutt vásárol, tekintse meg raktárunkat! Óváry és Bartus Senta Hauer-féle faterlep mellett!

NEMESITETT VETŐMAGBUZA

Székács-féle és bonfermier kisebb és nagyobb tételekben 5498 **ELADÓ** Čokai Vetőmagnemesítő R. T. Čoka, Bánát.

ROYAL

**A KIRÁLYOK GÉPE!!
A GÉPEK KIRÁLYA!!**

S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET **RONEO, BEOGRAD** OBILIČEV VENAC 27. KÉPES ARJEGYZÉK KIVÁNATRA DIJMENTESEN.

Neues Pester Journal

Budapest V., Vilmos császár-ut 34. szám **53. évfolyam**

Legnagyobb és legkedveltebb politikai napilap Jugoszláviában:

Előfizetés negyedévenként — — — 150 dinár.
Egyes szám ára — — — 2 dinár 50 para.

Vezérképviselő S. H. S. állam részére: **MAVRO HEUMANN** könyv- és papirkereskedő Subotica hová az összes rendelések és pénzkiutemények küldendők

Elsőrendű hirdetési organum Hirdetések felvételre az összes hirdetési irodák által.